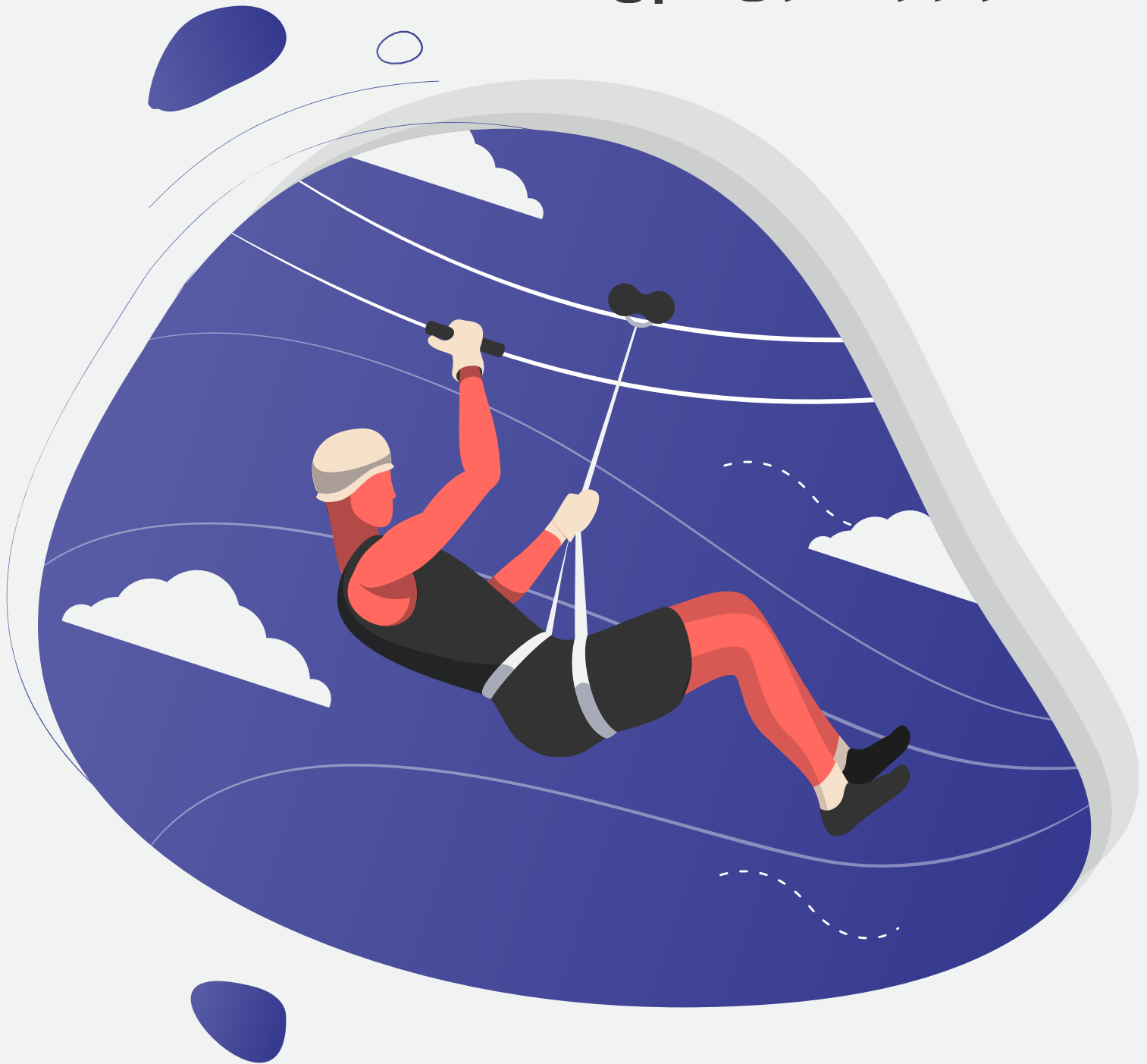

زیپ لاین

علوم و فنون ادبی ۲

سیب ترش

بزرگترین مرکز مشاوره ای و آموزشی کشور

مرکز کنکوری سیب ترش

مدیر آموزشی : دکتر احمد رضا ورمزیار

سیب ترش : بزرگ ترین مرکز آنلاین کنکوری

زیب لاین : ویژه آزمون ۲۹ فروردین ۱۴۰۴

علوم و فنون ادبی : مطابق آزمون قلمچی

مدیر دپارتمان علوم و فنون ادبی : زهرا شرافت

علوم و فنون ادبی 2

فصل یکم : درس یکم : تاریخ ادبیات فارسی در قرن های ۷ و ۸ و ۹

۱) پدیدآورندگان «مکاتیب - صد پند - نفحات الانس - عشاق نامه» به ترتیب خالق آثار نیز هستند. مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

- ۱) مجالس سبعه - رساله دلگشا - بهارستان - لمعات
۲) فیه مافیه - تاریخ گزیده - تحفه الاحرار - جامع التواریخ
۳) مثنوی معنوی - اخلاق الاشراف - تذکرة الاولیا - تاریخ جهانگشا
۴) دیوان شمس - موش و گربه - مرصادالعباد - جمشید و خورشید

۲) از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است، به جز:

- ۱) بازماندگان تیمور کم و بیش از فرهنگ ایرانی تاثیر پذیرفتند و ادبیات رونقی تازه گرفت و تاریخ نویسی نیز ادامه یافت.
۲) جامی در کتاب نفحات الانس خود به شیوة تحفه الاحرار نظامی به بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان پرداخته است.
۳) بایسنقر میرزا هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
۴) پس از مرگ تیمور، شاهرخ با علاقه ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان خوش نویس، نقاش و شاعر حمایت نمود.

۳) هر یک از پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب، خالق کدام آثارند؟

- «نفحات الانس - رساله دلگشا - لمعات - مجالس سبعه»
۱) تحفه الاحرار، صد پند، عشاق نامه، فیه مافیه
۲) بهارستان، موش و گربه، اسرارالتوحید، دیوان شمس
۳) جمشید و خورشید، اخلاق الاشراف، عشاق نامه، تذکرة الاولیا
۴) تذکرة الاولیا، اخلاق الاشراف، جمشید و خورشید، مثنوی معنوی

۴) از دیدگاه «تاریخ ادبیات و سبک شناسی» همه موارد «کاملاً» درست است؛ به جز:

- ۱) فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.
۲) خواجه رشیدالدین فضل الله کتاب «جامع التواریخ» را به نثری عالمانه و پخته در عصر ایلخانان به نگارش درآورده است.
۳) نثر کتاب مرصادالعباد ساده و گاهی دارای سجع و موازنه است و نویسنده آن را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته است.
۴) المعجم فی معاییر اشعار العجم از مهم ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می رود که نثر آن در مقدمه مسجع و در اصل کتاب مصنوع است.

۵) کدام آثار به ترتیب «منظوم»، «مثنوی» و «منظوم» است؟

- ۱) مکاتیب - مرصادالعباد - بهارستان
۲) بوستان - عالم آرای عباسی - فیه ما فیه
۳) عین الحیات - انوار سهیلی - جمشید و خورشید
۴) عشاق نامه - نفحات الانس - تحفه الاحرار

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۶ در کدام مورد نام شخصیت‌های ادبی قرن «ششم، هفتم و هشتم» و آثار آنها «کاملاً» درست آمده است؟

- ۱ (سلمان ساوجی: عشاق‌نامه) (عبید زاکانی: صد پند) (محمدبن جریر طبری: تفسیر طبری)
- ۲ (حمدالله مستوفی: تاریخ گزیده) (فخرالدین عراقی: لمعات) (ابوالفضل میبدی: کشف‌الاسرار)
- ۳ (عبید زاکانی: موش و گربه) (سلمان ساوجی: تحفه‌الاحرار) (دولتشاه سمرقندی: تذکره دولتشاه)
- ۴ (سلمان ساوجی: جمشید و خورشید) (نظامی گنجوی: چهار مقاله) (نصرالله منشی: کلیله و دمنه)

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۷ کدام عبارت از نظر تاریخ ادبیات «کاملاً» درست است؟

- ۱ مثنوی‌های جمشید و خورشید و تحفه‌الاحرار به پیروی از نظامی گنجه‌ای سروده شده است.
- ۲ فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود مبانی اخلاقی را در قالب نثر عالمانه بیان کرده است.
- ۳ جامی، شاعر بزرگ قرن هشتم، کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی سروده است.
- ۴ نثر طبقات ناصری، تاریخ و مصاف و مرصادالعباد به ترتیب فنی، پیچیده و موزون است.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۸ از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، کدام مورد ایراد دارد؟

- ۱ با پایان یافتن خلافت المستعصم بالله، زبان عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.
- ۲ در اوایل قرن هفتم، بسیاری از مدارس از بین رفتند و بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول کشته شدند.
- ۳ با حمله ویرانگر مغول، دستداران فرهنگ و اخلاق برای تسکین خود به ادبیاتی روی آوردند که بر ترویج روحیه تسامح و تساهل تکیه داشت.
- ۴ نثر در سبک عراقی به دو جریان گرایش پیدا کرد؛ یکی ساده‌نویسی چون «طبقات ناصری» و دیگر پیچیده‌نویسی همچون «تاریخ الزسل و الملوك».

درس سوم: تشبیه

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

۹ کدام بیت، فاقد «تشبیه» است؟

- ۱ ماه از شرم عذار تو حصاری شده است
 - ۲ غافل از خال و خط و زلف و دهان تو شده است
 - ۳ شور مرغان چمن حوصله‌سوز است امروز
 - ۴ تا قیامت گر هوش باز نگردد چون خال
- این نه هاله است که بر گرد قمر گردیده است
ساده‌لوحی که به خورشید تو را سنجیده است
گل بی‌درد به روی که دگر خندیده است؟
هر که را فکر سر زلف به هم پیچیده است

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۱۰ وجه‌شبه در کدام بیت، محذوف است؟

- ۱ مه چه باشد که به روی تو برابر کنم
 - ۲ نگویمت به تو می‌ماند از عزیزی عمر
 - ۳ خواهم سر خود گوی صفت باخت ولیکن
 - ۴ تیر مژگان تو از جوشن جان می‌گذرد
- یا ز رخسار تو گویم که به جایی ماند
که عمر اگر چه عزیز است هم نمی‌ماند
شرط است بدین سر که به چوگان تو باشد
بر دل من مزین ای جان که تویی در دل من

۱۱) در ابیات زیر چند وجه شبه مشهود است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

- الف) روی چون خورشید بنمای از نقاب
ب) بی آن لب چون شکر تنم را
ج) روح ز تو خوبتر به خواب نبیند
د) درفشان لاله در وی چون چراغی

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۲) در تمام ابیات همهٔ ارکان تشبیه وجود دارد، به جز:

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

- ۱) در غمش چون دانهٔ نار است آب چشم من
۲) مرغان چمن باز چو من عاشق و مستند
۳) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم
۴) پروای سرد و گرم خزان و بهار نیست
- وز لبش کام روانم ناردانی بیش نیست
کان نرگس مست و گل خندان من اینجاست
کاو همچو بندگان بدهد بوسه بر جناب
آن را که همچو سرو و صنوبر قبا یکی است

۱۳) در همهٔ ابیات همهٔ ارکان تشبیه یافت می‌شود، به جز:

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

- ۱) گویی شب هجر تو چو بخت سیه من
۲) من از لب میگون تو مستی طلبیدم
۳) رقص آیدم از ساز تو چون زهرهٔ چنگی
۴) پیش رخ روشن‌تر از آیین‌ها ای ماه
- از تار سر زلف تو آموخته تاری
شد حاصلم از چشم خمار تو خماری
ای لعبت تنبوری و ای آفت تاری
خورشید کشد آرزوی آینه‌داری

۱۴) تعداد «تشبیه» در کدام بیت متفاوت است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

- ۱) من بنده‌ام و تو شاه من ابر سیه تو ماه
۲) رخسارش آتش و دل‌پختگان سپند
۳) عشق تو آهویی است که از چشمه‌سار دل
۴) لب تو آب شد و جان بیدلان آتش
- من آه ز نم تو راه من ناله کنم تو خواب
لعل لبش می و جگر خستگان کباب
هر تخم آرزو که برآید گیاه اوست
غم تو کوه و دل تنگ عاشقان شیشه

۱۵) بیش‌ترین آرایهٔ «تشبیه» در کدام بیت مشهود است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

- ۱) تا لب جانان ز تنگی شکل انگشتر گرفت
۲) شد چو انگشتر دلم خالی ز مهر نیکوان
۳) صورت چنبر گرفت از بار هجرش پشت من
۴) طرهٔ شبرنگ او وقت سحر ز آسیب باد
- پشتم از بار فراقش صورت چنبر گرفت
تا چو انگشتر نگین مهرش اندر برگرفت
تا لب لعلش ز تنگی شکل انگشتر گرفت
صد هزار انگشتری بشکست و باز از سر گرفت

۱۶) در ابیات زیر به‌ترتیب، چند «وجه شبه و چند ادات تشبیه» به چشم می‌خورد؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- سرگشته چو چوگانم در پای سمندت
- دست گیرید و به دستم می‌گل‌فام دهید
- خیال قد سرو آساش چون در چشم من بنشست
- مرا بر جویبار دیده سرو بوستانی بود
- می‌افتم و می‌گردم چون گوی به پهلوی
- بادهٔ پخته به این سوختهٔ خام دهید

۴) «چهار» - «چهار»

۳) «سه» - «پنج»

۲) «سه» - «چهار»

۱) «پنج» - «چهار»

۱۷ در کدام ابیات، «همهٔ ارکان تشبیه» یافت می‌شود؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- الف: عشقت چو در سراچهٔ دل خانه‌گیر شد
ب: دارم ز عارض و لب چون شیر و شکر
ج: ای چشم آهوانهٔ تو مست شیرگیر
د: چون دل دیوانه را زنجیر زلفت بند کرد
ه: گر ببینم شمع رویش جان دهم پروانه‌وار
- زین پس برون شود خرد از وی به اضطراب
تن در گداز همچو شکر در میان شیر
وی سرو نوجوان تو آشوب عقل پیر
عادل از پندش دهد بیهوده گفتاری بود
کمتر از پروانه بودن کمترین کاری بود

۴ «الف» - «ج» - «د»

۳ «الف» - «ب» - «د»

۲ «ب» - «ج» - «ه»

۱ «ب» - «د» - «ه»

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۱۸ در کدام مورد هر دو واژهٔ قافیه، «وجه شبه» محسوب می‌شوند؟

- ۱ رهی نغمهٔ آتشین ساز کرد
۲ غمش در نهان‌خانهٔ دل نشیند
۳ مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود
۴ روی تو چون نوبهار جلوه‌گری می‌کند
- زبان را چو نی نغمه‌پرداز کرد
به نازی که لیلی به محمل نشیند
نبود دندان، لابل چراغ تابان بود
زلف تو چون روزگار پرده‌داری می‌کند

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۹ در کدام بیت نوع تشبیه متفاوت است؟

- ۱ لعل او بازار جان خواهد شکست
۲ گفتم که بر پریم سوی بام سرای او
۳ روی گندم‌گون او در چشم ماه
۴ لاله‌رویی که ازو خار مرا در جگر است
- خندهٔ او مهر کان خواهد شکست
چه سود مرغ همت من بال و پر نداشت
خار راه کهکشان خواهد شکست
برگریزان دل و باغ و بهار نظر است

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۲۰ در کدام بیت، «تعداد تشبیه» متفاوت است؟

- ۱ در آرزوی سبب زنخدان تو اشکم
۲ تا بماند تازه گلبرگ رخس در باغ حسن
۳ تیر مژگان که زند ترک کمان ابروی من
۴ کیمیا عشق تو را دانه و بس کز اثرش
- چون آب انار آمد و رخساره چو به شد
چشم آیش از هوا چون ابر نیسان می‌دهد
پیش پیکان ویام سینه سپر می‌آید
سیمم از دیده بر این روی چو زر می‌آید

فصل دوم: درس چهارم: سبک‌شناسی قرن‌های ۷ و ۸ و ۹ (سبک عراقی)

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

۲۱ از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، به چند مورد خطا برخورد می‌کنیم؟

«ثر فتی کم‌کم در قرن هفتم قوت می‌یابد و در قرن هشتم با سیطرهٔ غزنویان بر ایران رواج می‌یابد، تا آنجا که ثر فتی در اکثر کتاب‌های این دوره جای ثر ساده را می‌گیرد و نویسندگان، کتاب‌های آسان را به زبان فتی بازنویسی می‌کنند.»

۴ هفت

۳ شش

۲ پنج

۱ چهار

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۲) سبک شعری کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- ۱) بسوزند چوب درختان بی‌بر
- ۲) بدان کوش تا زود دانا شوی
- ۳) به قد تو گویی سروی است در میان قبا
- ۴) دوی عاشق دلخسته را معشوق می‌داند
- ۱) سزا خود همین است مر بی‌بری را
- ۲) چو دانا شوی زود والا شوی
- ۳) به روی گفتی ماهی است بر نهاده کلاه
- ۴) کسی تا درد نشناسد نمی‌داند دوی من

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۳) در قرن دهم، چه کسی کتاب «کلیله و دمنه» را به زبان ساده فارسی بازنویسی کرد و آن را چه نامید؟

- ۱) ظهیر الدین بابر، بابرنامه
- ۲) فیض کاشانی، انوار سهیلی
- ۳) ملاحسین واعظ کاشفی، انوار سهیلی
- ۴) ملاحسین واعظ کاشفی، محاکمة اللغتين

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۴) همه موارد از ویژگی‌های فکری شعر سده‌های پنجم و ششم است؛ به جز:

- ۱) فراوانی زهدستایی و وعظ و اندرز در شعر، رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی
- ۲) به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر، رواج داستان‌سرایی
- ۳) رواج هجو و هزل در شعر، فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی
- ۴) رواج حس دینی، گسترش عرفان و تصوف

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۵) مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«ای گل که موج خنده‌ات از سر گذشته است آماده باش گریه تلخ گلاب را»

- ۱) گریه‌ها در پرده دارد عیش‌های بی‌گمان
- ۲) نمی‌گردد دل آگاه شاد از عشرت دنیا
- ۳) گل چو بر ناله مرغان چمن خنده زند
- ۴) خنده بر بخت زنم یا به وفاداری دوست
- ۱) خنده بی‌اختیار برق، باران آورد
- ۲) در این ماتم‌سرا یا طفل یا دیوانه می‌خندد
- ۳) چه کند بلبل شب‌خیز که سودا نکند
- ۴) گریه بر خویش کنم یا به گرفتاری دل

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۶) بیت زیر با همه ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

«عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده

- ۱) در دو عالم مقصد و مقصود جان عاشقان
- ۲) دوست را هر دو جهان گرچه هوادارند و من
- ۳) بی‌دوست من از باغ ارم یاد نیارم
- ۴) بهشتم همی عرضه کرد و مرا
- ۱) نیست جز خاک درت چون می‌توان زان در گذشت
- ۲) دوست‌تر می‌دارم از هر دو جهان یک موی دوست
- ۳) ورنه جنت فردوس بود کار ندارم
- ۴) حقیقت که دوزخ جز آن چه نبود

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۲۷) کدام بیت فاقد مفهوم بیت زیر است؟

«صبر بر جور فلک کن تا بر آبی روسفید

- ۱) از صبر تلخ چاره من می‌کند طیب
- ۲) مکن ز بستگی کار شکوه چون خامان
- ۳) گرچه رنجوری صبوری کن که در دار فنا
- ۴) صبوری ورز اگر خواهی که کام دل به دست آری
- ۱) بیچاره‌ام چه چاره ز بیچارگی مرا
- ۲) که صبر غنچه گره را گره‌گشا کرده است
- ۳) هر چه آید بر سر فرزند آدم بگذرد
- ۴) سرانجام همه کارت بود از صبر پابرجا

۲۸ کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند»

«پیش کمان ابرویش لابه همی‌کنم ولی

- ۱ آنچه البته به جایی نرسد فریاد است
- ۲ گفت که این سیاه کج گوش به من نمی‌کند
- ۳ گوش سخن‌شنو کجا دیده اعتبار کو
- ۴ مه فرود آمد به بام و گوش بر روزن نهاد

- ۱ گوش اگر گوش تو و ناله اگر ناله ماست
- ۲ دی گله‌ای ز طره‌اش کردم و از سر فسوس
- ۳ هر گل نو ز گلرخی یاد همی‌کند ولی
- ۴ قصه حسنت شبی می‌گفت از هر در کمال

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

۲۹ همه ابیات دارای مضامین مشترک‌اند؛ به جز

- ۱ نوبت به تو خود نیامدی از دگران
- ۲ وین چه بینی هم نماند برقرار
- ۳ گلش زهر دارد به خیره می‌پوی
- ۴ تو چه دانی که در این گرد سواری باشد

- ۱ در طبع جهان اگر وفایی بودی
- ۲ آنچه دیدی بر قرار خود نماند
- ۳ گذر جوی و چندین جهان را مجوی
- ۴ خاکساران جهان را به حقارت منگر

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

۳۰ همه موارد از ویژگی‌های عمده تثر فارسی در سبک عراقی است؛ به جز (با تغییر)

- ۱ حذف افعال به قرینه - کاربرد لغات ترکی
- ۲ رواج تثر داستانی، تمثیلی و عرفانی - اطناب
- ۳ استفاده از آرایه‌های ادبی در تثر - استفاده از ترکیبات دشوار
- ۴ کاربرد فراوان آیات، احادیث و اشعار در متن - کوتاهی جملات

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

۳۱ مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات، تفاوت دارد؟

- ۱ دشت اگر دریا شود ریگ روان سیراب نیست
- ۲ گوهر قانع ز روی تلخ دنیا فارغ است
- ۳ که یک جو منت دونان به صد من زر نمی‌ارزد
- ۴ برگ سبزی از گلستان خون‌بهای ما بس است

- ۱ تشنه‌چشمان را ز نعمت سیر کردن مشکل است
- ۲ سیرچشمی می‌کند دل را ز دنیا بی‌نیاز
- ۳ چو حافظ در قناعت کوش و از دنیای دون بگذر
- ۴ سیرچشمانیم، ما را بر زر گل چشم نیست

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

۳۲ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش»

- ۱ فرصت شمار صحبت کز این دو روزه منزل
- ۲ سعدیا دی رفت و فردا همچنان معلوم نیست
- ۳ از کران تا به کران لشکر ظلم است ولی
- ۴ ز خود بهتری جوی و فرصت شمار

- ۱ چون بگذریم دیگر نتوان به هم رسیدن
- ۲ در میان این و آن فرصت شمار امروز را
- ۳ از ازل تا به ابد فرصت درویشان است
- ۴ که با چون خودی گم کنی روزگار

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

۳۳ ابیات زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«من خود این پیدا همی‌گویم که پنهان گفته‌اند
دوستی باشد که دردم پیش درمان گفته‌اند»

- ۱ به کام دوستان و رغم دشمن
- ۲ شاید که به ما بخشی، از روی کرم آن‌ها
- ۳ شاید که چو وایینی خیر تو در این باشد
- ۴ که بی‌خلاف بچنبد دشمنان از جای

«عیب‌جویانم حکایت پیش جانان گفته‌اند
دشمنی کردند با من لیک از روی قیاس

- ۱ دلت خوش باد و چشم از بخت روشن
- ۲ بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو
- ۳ غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل
- ۴ نداند آن‌که درآورد دوستان از پای

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۳۴ همه مفاهیم داده شده از رباعی زیر دریافت می‌شود؛ به‌جز:

«عمری ز پی کام دل و راحت تن
در داد ندا از بن دندان با من

- ۱ دندان آرز را از کام جهان ریشه‌کن، کن.
- ۲ نتیجه تکاپوی دنیوی، اندوهی بیش نیست.
- ۳ آسایش بشری در گرو آسودگی دیگران است.
- ۴ چشم پوشیدن از دنیای فانی، سبب آسایش است.

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۳۵ بیت زیر با همه ابیات تقابل مفهومی دارد؛ به‌جز:

«مرغ دل تا هوا گرفت و رمید باز با آشیان نمی‌افتد»

- ۱ چه بال و پر گشاید در دل چون چشم مور من؟
- ۲ ای که مرا بازداری از سر کوبش
- ۳ دلی که در قفس سینه طوف کعبه کند
- ۴ گویند مرا برو از این کوی
- ۱ پری‌زادی که باشد چون قفس ملک سلیمان
- ۲ ترک چمن کار عندلیب نباشد
- ۳ چو مرغ قبله‌نما در غم رهایی نیست
- ۴ دل گم کردم کجا روم باز

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۳۶ همه ابیات در مذمت «خنده» سروده شده است؛ به‌جز:

- ۱ شود جهان لب پر خنده‌ای اگر مردم
- ۲ مهر زن بر دهن خنده که در بزم جهان
- ۳ حسن را جبهه واکرده به تاراج دهد
- ۴ گریه در دنبال باشد خنده بی‌وقت را
- ۱ کنند دست یکی در گره‌گشایی هم
- ۲ سر خود می‌خورد آن پسته که خندان باشد
- ۳ خنده گل سبب جرات گلچین باشد
- ۴ خنده زن چون گل اگر در خون شنا می‌بایدت

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۳۷ عبارت زیر با کدام بیت، ارتباط مفهومی دارد؟

«حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب.»

- ۱ آتش گل همیشه بهار است عشق را
- ۲ گر برآرد عشق دود از عقل جای رحم نیست
- ۳ از عشق محال است که دل‌ها نشود آب
- ۴ هرچه جز گوهر عشق است در این بحر کف است
- ۱ پروانه را به سیر گلستان چه حاجت است
- ۲ خانه زنبور کافر مستحق آتش است
- ۳ هر گل که در این باغ بود خرج گلاب است
- ۴ هر حیاتی که نه در عشق سرآید تلف است

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

۳۸ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، متفاوت است؟

- ۱ مکن ای دوست ملامت من سودایی را
- ۲ نمی‌اندیشد از زخم زبان هرکس که مجنون شد
- ۳ من دیوانه را سنگ ملامت شد پروبالی
- ۴ ملامت را سپر سازیم بر خویش
- ۱ که تو روزی نکشیدی غم تنهایی را
- ۲ به خار و خس مقید سیل بی‌زنهار کی گردد؟
- ۳ نگرده سیل تا سنگین سبک رفتار کی گردد؟
- ۴ ملامت عشق را تاج است و افسر

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

۳۹ در همه ابیات ویژگی‌های «فکری» سبک عراقی مشهود است، به‌جز:

- ۱ می‌موفی‌افکن کجا می‌فروشد
- ۲ بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت
- ۳ نعمت عاجل و آجل به تو داد از ملکان
- ۴ خبر از عشق نبوده است و نباشد همه عمر
- ۱ که در تابم از دست زهد ریایی
- ۲ که در مقام رضا باش و ز قضا مگریز
- ۳ زان که ضایع نشود هرچه به جای تو کند
- ۴ هرکه او را خبر از شعت و رسوایی هست

۴۰ مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

«این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»

۱ کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم	تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود
۲ وصل جانان قسمت اهل هوس شد ای دریغ	گل نصیب دست گلچین است گویی نیست هست
۳ تا گشودم دیده روشن در این ظلمت‌سرا	خرج اشک و آه شد جسم نزارم همچو شمع
۴ قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است	هر چه داریم از برای دیگران داریم ما

۴۱ مفهوم قطعه زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

«چو دخت نیست خرج آهسته‌تر کن که می‌گویند ملاحان سرودی

اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد خشک رودی»

۱ فروزد شمع اقبال به نور خویشتن آری	چراغ مهر عالم‌تاب مستغنی است از روغن
۲ ابلهی کاو روز روشن شمع کافوری نهد	زود باشد کش به شب روغن نماند در چراغ
۳ کرد خرج آب و گل کوتاه‌بینی‌ها مرا	پیش‌تر از خانه می‌بایست خود را ساختن
۴ قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن	از کنار ابر تا دریا تنزل بایدش

۴۲ مفهوم همه ابیات یکسان است، به جز:

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

۱ گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود	داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود
۲ این نغمه محبت بعد از من و تو ماند	تا در زمانه باقی است آواز باد و باران
۳ از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر	یادگاری که در این گنبد دوار بماند
۴ عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت	فتنه‌انگیز جهان غمزه جادوی تو شد

۴۳ کدام ابیات، دربردارنده مفهوم «انتظار» است؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

- الف) ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست
- ب) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
- ج) یک عمر دور و تنها، تنها به جرم این که او سرسپرده می‌خواست من دل‌سپرده بودم
- د) شب چو دربستم و مست از می نابش کردم ماه اگر حلقه به در کوفت جوابش کردم
- ه) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

۱ الف - ج	۲ الف - ه	۳ ب - د	۴ ب - ه

۴۴ مفهوم «بی‌توجهی معشوق، انابت و تضرع، طلب جلوه‌گری، وفاداری» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

- الف) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز وز لعل شکر بار می و نقل فرو ریز
- ب) تا گنج غمت در دل ویرانه مقیم است همواره مرا کوی خرابات مقام است
- ج) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند
- د) اشک سحر زدايد از لوح دل سیاهی خرم کند جهان را باران صبحگاهی

۱ ج - د - الف - ب	۲ ج - د - ب - الف	۳ ب - الف - د - ج	۴ د - ج - الف - ب

۴۵ مفهوم روبه‌روی کدام بیت، درست آمده است؟

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱ ز منجیق فلک سنگ فتنه می‌بارد	۱ من ابلهانه گریزم در آبگینه‌حصار (جبرگرایی)
۲ نه سبو پیدا در این حالت نه آب	۲ خوش ببین واللہ اعلم بالصواب (تحریر و سرگشتگی)
۳ بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک	۳ بگفت آنگه که باشم خفته در خاک (عدم آسودگی)
۴ یارب این آتش که بر جان من است	۴ سرد کن زان‌سان که کردی بر خلیل (تمنای عشق)

۴۶ مفهوم همه ابیات یکسان است، به‌جز:

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱ در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش	۱ این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
۲ مجنون که به دیوانه‌گری شهره شهر است	۲ در دشت جنون همسفر عاقل ما بود
۳ با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی‌کسی	۳ شد ریشه‌ریشه دامنم از خار استدلال‌ها
۴ حریم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است	۴ کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد

۴۷ کدام بیت، مفهومی نظیر بیت زیر در ذهن ایجاد می‌کند؟

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

«دل بپرداز ز هر نقش که در عالم هست	بعد از آن آینه پیش نظر یار بیار»
۱ صبا خاک وجود ما بدان عالی‌جناب انداز	۱ بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
۲ آینه ار نقش تو بنمود راست	۲ خودشکن آینه شکستن خطاست
۳ عارفان از دیدن حسن مجاز آسوده‌اند	۳ تشنه خم کی شود از شیشه و پیمانه سیر
۴ داشت چشم باز عالم را سیه در دیده‌ام	۴ تا نظر بستم ز دنیا عین بینایی شدم

۴۸ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

«گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم	ور خوار چون خارم کنی ای گل بدان خواری خوشم»
۱ جفا پل بود بر عاشق شکستی	۱ وفا گل بود بر دشمن فشانندی
۲ طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد	۲ داغ و دردی گز تو باشد خوش‌تر است از باغ ورد
۳ تیر بلای او را جز دل هدف نباشد	۳ تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
۴ گرم باز آمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل	۴ گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل

۴۹ مفهوم کدام بیت، متفاوت با سایر ابیات است؟

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱ من اول روز دانستم که با شیرین در افتادم	۱ که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم
۲ گر عزم جفا داری سر در رخت اندازم	۲ ور راه وفاگیری جان در قدمت ریزم
۳ مشکل است از درد و داغ عشق دل برداشتن	۳ ورنه می‌دادم به سیلاب فنا این خانه را
۴ به تیغم گر کشد دستش نگیرم	۴ وگر تیرم زند منت پذیرم

۵۰ مفهوم کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

«اگر تیغ برکشد که محبان همی ز منم اول کسی که لاف محبت ز منم»

۱ موسی از زلزله طور چه پروا دارد	۲ لاف عشق وگله از یار زهی لاف خلاف
۳ طمع مدار که دوری گزینم از رخ خوب	۴ کشته تیغ ملامت به رضا نتوان شد
۱ سنگ طفلان چه کند با سر دیوانه عشق	۲ عشقبازان چنین مستحق هجرانند
۳ که نیست شرط محبت جدایی از محبوب	۴ حذر از ضربت شمشیر قضا نتوان کرد

۵۱ مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

«دانه باشی مرغکانت برچند غنچه باشی کودکانت بر کنند»

۱ جسم اگر از یکدگر ریزد غباری گو میباش	۲ در سر زینت خودآرا می‌رود آخر سرش
۳ کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست	۴ فریاد مرغکان سحرخیز این بود
۱ روح اگر از تن هوا گیرد بخاری گو میباش	۲ حلقه فتراک طاووس است از بال و پرش
۳ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد	۴ کای خوابناک جان تو و جان صبحگاه

۵۲ مفهوم بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

«اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صبحگاهی»

۱ از هوای تر شود آئینه ما بی‌غبار	۲ اشکش ز دل غبار کدورت نمی‌برد
۳ گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من	۴ چون عقد گوهری که شود پاره رشته‌اش
۱ رشته باران گره از کار مستان واکند	۲ چشمی که تر به یآوری توتیا کنند
۳ زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید	۴ ریزد مسلسل از مژه‌ام قطره‌های اشک

۵۳ مفهوم کدام بیت با بیت زیر، تناسب دارد؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»

۱ سهل باشد طور اگر از یکدگر پاشیده است	۲ محو شد چون شب‌نم گل در فروغ آفتاب
۳ هر دو عالم خاک شد تا عشق سر پایین فکند	۴ ریخت دریا در گریبان قطره کم ظرف را
۱ صد چنین مجموعه را از هم مجزا کرد عشق	۲ تا رخ خود را به چشم ما تماشا کرد عشق
۳ غوطه در خون زد جهان تا دست بالا کرد عشق	۴ ذره ناچیز را خورشیدسپما کرد عشق

۵۴ کدام ابیات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند؟

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

الف - گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم
ب - من از این جا به ملامت نروم
ج - بلبل همه شب در غم گل بر سر خار است
د - بر سرم هر چه رود خاک رهم گو می‌رو

۱ الف - ج	۲ الف - د	۳ ب - د	۴ ج - د

۵۵ کدام ابیات دارای ویژگی‌های فکری سبک عراقی‌اند؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

- الف) من اگر خارم اگر گل چمن‌آرایی هست
ب) نمی‌توان غم دل را به خنده بیرون برد
ج) به سان پرستاره آسمان گردد سحرگاهان
د) جسم خاک از عشق بر افلاک شد
- که از آن دست که او می‌کشدم می‌رویم
ز خنده‌رویی گل تلخی از گلاب نرفت
ز سبزه آبدار و سرخ گل و ز لاله بستان‌ها
کوه در رقص آمد و چالاک شد

۴ ب - د

۳ ب - ج

۲ الف - د

۱ الف - ج

۵۶ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

- ۱ مرو به خواب که حافظ به بارگاه قبول
۲ دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
۳ شوق لب برد از یاد حافظ
۴ گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت
- ز ورد نیم شب و درس مباحگاه رسید
نیاز نیم‌شب‌ی دفع صد بلا بکند
درس شبانه ورد سحرگاه
قطره باران ما گوهر یکدانه شد

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۵۷ کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر «سبک عراقی» است؟

- ۱ درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن، در شعر این دوره کاملاً بارز است.
۲ گرایش به تصوف موجب رواج اندیشه‌هایی مانند بی‌اعتباری دنیا در شعر شد.
۳ مدعیان عرفان به شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند.
۴ شاعران برای مضمون‌سازی از هر پدیده طبیعی یا هر موضوعی در قلمرو ذهن استفاده کردند.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۵۸ کدام موارد، بیانگر ویژگی‌های «فکری نثر» در دوره‌های «هفتم، هشتم و نهم» است؟

- الف: ساده بودن فکر و کلام و درنیامیختن آن با پیچیدگی‌های عرفانی و حکمی و اندیشه‌های فلسفی.
ب: از بین رفتن تعمق و تفکر در اندیشه ادیبان و جایگزین شدن صنایع ادبی و مصنوع ساختن متون ادبی.
ج: تضعیف تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان به دلیل نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی.
د: فرارفتن ضعف و انحطاط فکری به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها و عدم صحت و اتقان مطالب.

۴ «ج» و «د»

۳ «الف» و «ج»

۲ «ب» و «د»

۱ «الف» و «ب»

۵۹ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- ۱ جان و دل و تن حجاب ره بود و کنون
۲ در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
۳ از پیش من آن شوخ چو تعجیل کنان رفت
۴ حال عجیبی روز وداعش دارم
- تن دل شد دل جان شد و جان جانان گشت
من خودم به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
دل نعره برآورد که جان رفت و روان رفت
من از سرجان و از ز من می‌گذرد

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۶۰ مفهوم «توان از سر او برد هوای شیرین لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود» در کدام بیت آمده است؟

- ۱ تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب
- ۲ عاشقان را شکوه‌ای از سختی ایام نیست
- ۳ یک پشت زمین دشمن گر روی به من آرند
- ۴ ای صبا با خسرو خوبان بگو درد فراق
- جان عزیز خود به نوا می‌فرستم
- مهره موم است کوه بیستون فرهاد را
- از روی تو بیزارم گر روی بگردانم
- بر دل من کمتر از این حبس و این تشویش نیست

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۶۱ مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف: به مصاف سرکشان در چو تو تیغ‌زن نخیزد
ب: سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای
ج: مرد سرکش ز هنرها عاری است
د: هرکه تیغ ستم کشد بیرون

به سریر خسروان بر چو تو تاجور نیاید
شعله را زود نشانند به خاکستر خویش
پشت خم خاصیت پرباری است
فلکش هم بدان بریزد خون

- ۱ «ب» و «د» ۲ «الف» و «ب» ۳ «الف» و «د» ۴ «ب» و «ج»

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۶۲ از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام یک از قسمت‌های مشخص‌شده، نادرست است؟

«نثر فنی در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم از میان می‌رود. (۱) ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای دوره خود باز می‌گرداند (۲) و آن را «انوار سهیلی» می‌نامند. تاریخ‌نویسی در این دوره به اسلوب ساده رواج می‌یابد؛ (۳) نثر ساده این دوره همه جا فصیح و بلیغ است. (۴)»

- ۱ ۱ ۲ ۲ ۳ ۳ ۴ ۴

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۶۳ کدام بیت با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد
حافظ اندیشه کن از نازکی خاطر یار

یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
برو از درگهش این ناله و فریاد ببر

مجو ز خاطر ناخوش تلاش معنی خوش
هیچ‌کس را نیست انصاف ده ای حاکم حق

سخن طراز قلم از دماغ تر باشد
این زبان قلم و فکرت خاطر که مراست

خشک است شعرم آخر دیر است تا مرا
از بحر شعر نوک قلم تر نیامده است

۶۴ مفهوم کدام بیت، در بیت زیر نهفته شده است؟

تا دل هرزه گرد من رفت به چین زلف او
زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند»

- ۱ در چین زلفش ای دل مسکین چگونه‌ای
- ۲ آن دل که سفر کرده به چین سر زلفت
- ۳ شد به چین سر زلف تو و این عین خطاست
- ۴ در چین طره تو دل بی‌حفاظ من
- کاشفته گفت باد صبا شرح حال تو
- یا رب که در آن شام غریبان به چه حال است
- تا من دلشده را از سفر او چه رسد
- هرگز نگفت مسکن مألوف یاد باد

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۶۵ کدام بیت با بیت زیر، تناسب مفهومی دارد؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

«ما گر چه مرد تلخ شنیدن نه‌ایم؛ لیک تلخی که از زبان تو آید شنیدنی است»

۱ ترش‌روی بهتر کند سرزنش	که باران خوش‌طبع شیرین‌منش
۲ تلخ‌کی باشد کسی را کش برند	از میان زهرماران سوی قند
۳ ترش نباشم اگر صد جواب تلخ دهی	که از دهان تو شیرین و دلنواز آید
۴ از آن جمله تلخی که بر من گذشت	دهانم جز امروز شیرین نگشت

۶۶ نویسنده و سراینده آثار، در کدام گروه «همگی» درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱ (چهار مقاله: نظامی عروضی) - (الهی‌نامه: عطار نیشابوری) - (قابوس‌نامه: کیکاووس)
۲ (تاریخ‌گزیده: حمدالله مستوفی) - (جامع‌التواریخ: عطاملک جوینی) - (مدپند: عیید زاکانی)
۳ (مرزبان‌نامه: محمدین منور) - (عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی) - (کشف‌الاسرار: ابوالفضل میبدی)
۴ (عشاق‌نامه: فخرالدین عراقی) - (شاهنامه: ابومنصوری: ابومنصور عبدالرزاق) - (محاکمه‌اللغتين: امیرعلیشیر نوایی)

درس ششم: مجاز

۶۷ آرایه‌های «مجاز، ابهام، حسن‌تعلیل و استعاره» به‌ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

الف) به خون از نعمت الوان قناعت کن که مشک تر	به خون خوردن شد از ناف غزالان ختن پیدا
ب) زمین قابل اگر بهر فکر می‌طلبی	ز پیش مصرع ما بیشتر شود پیدا
ج) غنچه دلگیر ما را برگ شگر خند نیست	ای نسیم عافیت، شبگیر کن از کوی ما
د) تا دور از آن لب شکرزین همچو نی شدیم	ترجیع‌بند ناله بود بندبند ما
- ۱ ب، الف، ج، د ۲ ب، د، الف، ج ۳ ج، الف، د، ب ۴ ج، د، ب، الف

۶۸ کدام بیت، فاقد مجاز است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

۱ گر بر سر خاک من بنشین و برخیزی	تا محشر از این شادی برخیزم و بنشینم
۲ به غمزه نرگس مستت بریخت خون دلم	ولیکن از بر من جان به ناتوانی برد
۳ سر اگر در سر کار تو کنم دوری نیست	کان که در دست تو افتاد ز سر نندیشد
۴ سهل است به خون من اگر دست برآری	جان دادن در پای تو دشوار نباشد

۶۹ در همه ابیات، آرایه مجاز (بدون علاقه شباهت) به چشم می‌خورد، به‌جز: (با تغییر)

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

۱ می‌رود صبح و اشارت می‌کند	کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست
۲ هزار نکته باریک‌تر ز مو اینجاست	نه هرکه سر بتراشد قلندری داند
۳ من و تو غافلیم و ماه و خورشید	بر این گردون گردان نیست غافل
۴ از تلاوت بر تو حق دارد کتاب	تو از او کامی که می‌خواهی بیاب

۷۰ کدام بیت «فاقد» مجاز است؟

- ۱ این چه دامی است که از سنبل مشکین داری
- ۲ من آن شهرم که سیلاب محبت ساخت ویرانم
- ۳ جام می از کف اغیار ننوشی، نوشی
- ۴ از جعد پریشانست جمعی به پریشانی
- که به هر حلقه آن صد دل مسکین داری
- تو آن گنجی که در ویرانه دل‌ها وطن داری
- سر خونخواریم ای یار نداری، داری
- وز چشم سیه‌مستت شهری به امان داری

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

۷۱ کدام بیت «فاقد» مجاز است؟

- ۱ خسروی کار گدایی کی بود
- ۲ غم تو دست برآورد و خون چشمم ریخت
- ۳ من ای گل دوست می‌دارم تو را کز بوی مشکینت
- ۴ بدان آهن که او سنگ آزمون کرد
- این به بازوی چو مایی کی بود
- مکن که دست برآرم به رتبا ای دوست
- چنان مستم که گویی بوی یار مهربان آمد
- تواند بیستون را بیستون کرد

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

۷۲ در کدام ابیات، آرایه «مجاز» یافت می‌شود؟

- الف) به کهسار چون ابر خوش برشدی
- ب) گفتم بیا صفای مودت به هم مزین
- ج) جهان‌جوی در زیر پولاد بود
- د) در آن ملک قارون برفتی دلیر
- ه) گرچه دو رو همچو زرم مهر تو دارد نظرم
- نه زان ابر کز خوی تنش تر شدی
- گفتا برو به راه کدورت قدم مزین
- به خفتانش بر تیر چون باد بود
- که شه دادگر بود و درویش سیر
- از من و از مهر فلک مه‌تر و افلاک‌ترم

- ۱ «الف» - «ب» - «د» - «ه» ۲ «الف» - «ج» - «د» - «ه» ۳ «ب» - «ج» - «د» - «ه» ۴ «الف» - «ب» - «ج» - «د»

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۲

۷۳ در کدام بیت، هر سه آرایه «مجاز»، «جناس» و «تشبیه» مشهود است؟

- ۱ گر به سر من آن پری از سر ناز بگذرد
- ۲ گر به شمشیرت کشد ابروی او تسلیم شو
- ۳ نیش سر مژگانت ببرید رگ جانم
- ۴ فصل گل از باده توبه داده مرا شیخ
- بر سر راهش افکنم پیرهن دریده را
- ور به زنجیرت کشد گیسوی او آرام باش
- زان هر نفسی چشمم خون جگر افشاند
- غیرت باد بهار اگر بگذارد

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۳

فصل سوم : درس هفتم : تاریخ ادبیات فارسی در قرن های ۱۰ و ۱۱

۷۴ انتساب کدام بیت به سراینده مقابل آن نادرست است؟

- ۱ ایا یا خیمگی، خیمه فروهل
- ۲ گل بخندید و باغ شد پدرام
- ۳ صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید
- ۴ ای بی‌نشان محض، نشان از که جویمت؟
- که پیشاهنگ، بیرون شد ز منزل (منوچهری)
- ای خوشا این جهان، بدین هنگام (رودکی)
- دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش (مائب)
- گم گشت در تو هر دو جهان، از که جویمت؟ (عطار)

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

۷۵ سبک شعر کدام شاعر، حد واسط سبک دوره عراقی و سبک هندی است و شاخصه اصلی آن چیست؟

- ۱ وحشی بافقی، واقع‌گرایی
- ۲ محتشم کاشانی، مرثیه‌سرایی
- ۳ بابا فغانی شیرازی، ظرافت و رقت معانی
- ۴ کلیم کاشانی، ابداع معانی و خیال‌های رنگین

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

۷۶ از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام مورد غلط است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

- ۱ بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی و حافظ در دوره عراقی به دلیل تسلط طولانی مدت مغولان و تیموریان جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی باقی نماند.
- ۲ مکتب وقوع نتیجه چاره اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود و بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم به شمار می‌رفت.
- ۳ هرچند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند، اما به زبان فارسی اصلاً علاقه‌ای نشان ندادند.
- ۴ اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در قرن دهم به‌طور کلی و وضع ادبیات نیز به تبع آن آشفته شده بود.

۷۷ موارد زیر به ترتیب، درباره ویژگی کلامی کدام شاعر یا نویسنده آمده است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

- وی مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سروده است.
- نثر وی در مقدمه اثر معروفش مصنوع و در اصل کتاب ساده است.
- از شاعرانی است که در تصوف و طریقت مقامی بلند دارد.
- شاخصه اصلی این شاعر واقع‌گرایی است.

- ۱ جامی - شمس قیس رازی - شاه نعمت‌اله ولی - وحشی بافقی
- ۲ خواجه کرمانی - شمس قیس رازی - حافظ شیرازی - مثنوی تبریزی
- ۳ خواجه کرمانی - نجم‌الدین رازی - فخرالدین عراقی - بابا فغانی شیرازی
- ۴ سلمان ساوجی - خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی - مولوی - وحشی بافقی

۷۸ از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدام موارد درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

- الف: مکتب وقوع، نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید در قرن نهم بود.
- ب: شاهان صفوی در نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند؛ اما به زبان فارسی علاقه نشان داده‌اند.
- ج: فضایی هند از تألیف کتاب و سرودن شعر به زبان فارسی و بها دادن به فرهنگ آن استقبال چندانی نمی‌کردند.
- د: بسیاری از ابیات بیدل دهلوی به صورت ضرب‌المثل رواج یافته، او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.
- هـ: کلیم کاشانی در ابداع معانی مشهور است. وی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی «خلاق المعانی ثانی» لقب گرفت.
- ۱ «الف» - «د» - «ه» ۲ «ب» - «ج» - «د» ۳ «الف» - «ب» ۴ «ب» - «ه»

۷۹ همه عبارات زیر، بیانگر ویژگی‌های ادبیات در قرن یازدهم است؛ به جز:

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

- ۱ گسترش و رواج آموزه‌های سستی عرفانی در نثر و نظم این دوره
- ۲ بی‌توجهی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی
- ۳ روی آوردن به مضامین پند و اندرز و توصیف امور طبیعی
- ۴ تبدیل موضوعات کهن به مضامین تازه و به زبان جدید

درس نهم: استعاره

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

۸۰ در همه ابیات آرایه «تشبیه و استعاره» یافت می‌شود؛ به جز.....

- ۱ پرده بردار ای قمر پنهان مکن تنگ شکر
- ۲ مشک و عنبر گر ز مشک زلف یارم بو کند
- ۳ تنگ شکر شود همه کام و دهان من
- ۴ چنگ را در عشق او از بهر آن آموختم
- تا بر سیمین تو احوال ما ز زین کند
- بوی خود را واهلد در حال و زلفش بو کند
- چون دل خیال آن بت شیرین‌دهان کند
- کس نداند حالت من ناله من او کند

مرجع: سراسری- ۱۳۹۸

۸۱) در کدام بیت «تشبیه، استعاره و مجاز» همگی وجود دارد؟

- ۱) گر بدین پسته خندان به چمن بنشینی
- ۲) تو در حسن، لیلای خرگه نشینی
- ۳) گر بوسه‌ای توان زد یا قوت آن دو لب را
- ۴) خاک سر راحت شدم ای لعبت چالاک
- ۱) غنچه از شاخ به صد آه و فغان برخیزد
- ۲) من از عشق مجنون محرا نشینم
- ۳) یک عمر ازین تمنا خون در جگر توان زد
- ۴) برخیز پی جلوه که برداریم از خاک

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

۸۲) در همه ابیات آرایه‌های تشبیه، استعاره و جناس وجود دارد؛ به جز:

- ۱) نشد از گوش دلم زمزمه نغمه چنگ
- ۲) مگذار مطرب را دمی کز چنگ بنهد چنگ را
- ۳) ای تُرک آتش‌رخ بیار آن آب آتش‌فام را
- ۴) ای رخت آینه جان، می چون زنگ بیار
- ۱) تا عنان دل شیدا بشد از چنگ مرا
- ۲) در آنگون ساغر فکن آن آب آتش رنگ را
- ۳) وین جامه نیلی ز من بستان و در ده جام را
- ۴) تا ز آینه خاطر ببرد زنگ مرا

مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۹

۸۳) استعاره مکنیه در کدام بیت، تشخیص نیست؟

- ۱) در شامگه هجرش بگذاخت تن و جانم
- ۲) پیش از آن دم که زند خط شب از عارض روز
- ۳) در فراقش می نویسم نامه‌ای از دست من
- ۴) گرچه چشمم بسته است اما سرشکم می‌رود
- ۱) در دامگه عشقش بشکست پر و بالم
- ۲) از سر زلف و رخت لیل و نهاری بوده است
- ۳) خامه خون می‌گیرید و خط خاک بر سر می‌کند
- ۴) باز می‌گوید به مردم ماجرای چشم من

مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۹

۸۴) کدام بیت فاقد «استعاره» و دارای «تشبیه و جناس» است؟

- ۱) آن زمان کان ماه رخشان خور آیین رخ نمود
- ۲) چه غم ز حربه و حرب عرب چو مجنون را
- ۳) تا زدی در دل من خیمه به اقبال غمت
- ۴) دانی که بر عذار تو خال سیاه چیست؟
- ۱) باغ، پر گلچهر گشت و کاخ، پر اورنگ بود
- ۲) مقیم بر در لیلی مقام خواهد بود
- ۳) شادی از جان من غم‌زده بگریخته است
- ۴) زاغی که بر کناره باغی نشسته است

مرجع: سراسری- ۱۴۰۰

۸۵) نوع استعاره در همه ابیات با شعر زیر یکسان است، به جز:

«می‌تراود مهتاب، می‌درخشد شب‌تاب»
نیست یکدم شکند خواب به چشم کس و لیک
غم این خفته چند، خواب در چشم ترم می‌شکند»

- ۱) کام حرص است که از شهد نگرده شیرین
- ۲) باغ سلام می‌کند سرو قیام می‌کند
- ۳) از ترشروی گردون گله بی انصافی است
- ۴) از لعل تو گر یابم انگشتی ز نهار
- ۱) ورنه قانع ز نی خشک شکر می‌چیند
- ۲) سبزه پیاده می‌رود غنچه سوار می‌رسد
- ۳) خنده برق شنیدی به خس و خار چه کرد
- ۴) صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد

۸۶ کدام بیت «فاقد» استعاره است؟

- ۱ به تیره‌روزی من چشم روزگار گریست
- ۲ سخنی به مرده برگو که دوباره زنده گردد
- ۳ نازم سرت ای شمع که شهری زدی آتش
- ۴ بود که ساقی لعل تو در دهد جامی
- ندانم آن مه تابان چه در کمان دارد
- تو که معجزات عیسی همه در کلام داری
- و اندیشه ز دود دل پروانه نکردی
- مرا که خون جگر می‌خورم ز ساغر دل

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

۸۷ در کدام بیت «سه استعاره و یک تشبیه» وجود دارد؟

- ۱ تا تو را دیدم که داری سنبله بر آفتاب
- ۲ شد سپر از دست عقل تا ز کمین عتاب
- ۳ خوش آمد باد نوروزی به صبح از باغ پیروزی
- ۴ یکی به سمع رضا گوش دل به سعدی دار
- آسمان حیران بماند از اشک چون پروین من
- تیغ جفا برکشید ترک زره موی من
- به بوی دوستان ماند نه بوی بوستان دارد
- که سوز عشق سخن‌های دل‌نواز آرد

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

۸۸ در ابیات زیر، به‌ترتیب، چند «تشبیه» و چند «استعاره مصرحه» وجود دارد؟

- من باد پای روحم، من بادبان نوحم
- با وجود لعل ساقی جرعه کوثر نوشم
- مجلس امشب از فروغ لاله‌رویان روشن است
- بی خبر هر سو که می‌غلند نگاهم، گلشن است
- من رازدار غییم، من راوی روانم
- تا نپنداری که من لب تشنه آب زلالم

۱ پنج - دو ۲ پنج - سه

۳ شش - دو

۴ شش - سه

مرجع: سراسری - ۱۴۰۲

۸۹ در کدام بیت شاعر از آرایه «استعاره» بهره بیشتری برده است؟

- ۱ گوهری کز چشم من زاد آفتاب روی او
- ۲ میل دل با طاق ابروی بتان امروز نیست
- ۳ غنچه دلگیر ما را برگ شکرخند نیست
- ۴ ای خم ز پرده‌پوشی ما در گذر که تاک
- هم به دست اشک در پای غمش پاشیده‌ام
- کج بنا کردند از اول، قبله این خانه را
- ای نسیم عافیت، شبگیر کن از کوی ما
- زنجیر پاره کرد ز زور شراب ما

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۹۰ بیشترین «استعاره» در کدام بیت یافت می‌شود؟

- ۱ بر گل سیراب سنبل را چو جولان می‌دهد
- ۲ تا سنبل سیراب تو بر لاله گره شد
- ۳ بر برگ گلش سنبل سیراب ببینید
- ۴ بر سر سرو سهی تا گل به بار آمد تو را
- بلبل طبع مرا یاد از گلستان می‌دهد
- خورشید تو گفتی که مگر زیر زره شد
- در حقه لعلش گهر ناب ببینید
- غنچه دل‌ها چو نرگس از تو رنجوری کشید

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۹۱ آرایه‌های «استعاره، تشبیه، موازنه، جناس»، همگی در کدام بیت یافت می‌شوند؟

- ۱ گهی ز غمزه چشمت چه خانه‌ها که نرفتی
- ۲ گه از سلاسل لیلی کمند مجنونی
- ۳ نظری به حال من کن چو قدح به دست گیری
- ۴ خواری‌کشان حسنش گل‌های بوستانی
- گهی ز تیشه نازت چه ریشه‌ها که نکندی
- گه از شمایل شیرین بلای فرهادی
- گذری به خاک جم کن چو به دست جام داری
- شوریدگان عشقش مرغان شاخساری

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۹۲ در کدام ابیات هر سه آرایه «تشبیه - استعاره و جناس» یافت می‌شود؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

الف: گوییا آن که گلستان رُخش می‌آر است سنبل افشانده و بر برگ سمن ریخته است

ب: با باغ و بهار طربم آتش شوقست آن کرد که با برگ رزان باد خزان کرد

ج: ای مه آتش‌عذار آب چو آتش بیار آتش رخ برفروز، و آتش ما را نشان

د: کاش آن سرو روان بهر تماشا آمدی تا به جوی دیده‌ام آب روانی تازه داشت

ه: بیا که پیش رخت ذره‌وار سجده کنم چو آفتاب برآید مغان قیام کنند

۴ «الف» - «ب» - «د»

۳ «ب» - «ج» - «د»

۲ «الف» - «ج» - «ه»

۱ «ب» - «د» - «ه»

فصل چهارم: درس دهم: سبک شناسی قرن های ۱۰ و ۱۱ (سبک هندی)

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

۹۳ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
- ۲ از گوشه بامت سر پرواز ندارم
- ۳ چو وحشی مرغ از قید قفس جست
- ۴ دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
- ۵ ز بامی که برخاست مشکل نشیند
- ۶ ای کاش که مرغ دلم از بال و پر افتد
- ۷ دگر نتوان به دستان پای او بست
- ۸ از گوشه بامی که پریدیم پریدیم

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

۹۴ کدام عبارت از ویژگی‌های شعر سبک هندی در قلمرو زبانی است؟

- ۱ کم شدن واژه‌های اصیل فارسی و جایگزین شدن لغات عربی
- ۲ ورود واژگان مربوط به مذاهب هندوان در شعر و ادب
- ۳ بازگردانی و بازنویسی آثار شعری به زبان ساده
- ۴ تسلط قالب غزل به جای انواع قالب‌های شعری

۹۵ کدام عبارات از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

- الف) کلیم کاشانی از شاعران بزرگ قرن دهم به خالق المعانی ثانی شهرت یافت.
- ب) بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.
- ج) مکتب وقوع در قرن دهم نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای رهایی از تقلید بود.
- د) در سبک هندی بازسازی اندرزها و تمثیل‌های کهن به شیوه نو در شعر رواج یافت.

۴ الف - د

۳ الف - ب

۲ ج - د

۱ ب - ج

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

۹۶ موضوع آثار زیر، به ترتیب در کدام گزینه درست است؟

«رشحات عین الحیات، جامع عباسی، عالم‌آرای عباسی»

۴ عرفان، فقه، تاریخ

۳ زندگی‌نامه، فقه، تاریخ

۲ تاریخ، فقه، عرفان

۱ عرفان، تاریخ، تاریخ

۹۷) انتساب چند اثر به پدیدآورنده آن «غلط» آمده است؟

(مجالس المؤمنین: شیخ بهایی) (حبیب السیر: خواندمیر) (جامع عباسی: اسکندر بیگ ترکمان) (رشحات عین الحیات: علی بن حسین واعظ کاشفی) (محاکمة اللغتين: سلطان حسین بایقرا) (تحفة الاحرار: جامی) (صدپند: خواجه عبدالله انصاری) (المعجم فی معاییر اشعار العجم: شمس قیس رازی) (رساله دلگشا: عبید زاکانی) (عشاق نامه: فخرالدین عراقی)

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

۴) شش

۳) پنج

۲) چهار

۱) سه

۹۸) هریک از آثار زیر به ترتیب، نمونه کدام نوع نثر است؟

«دیباچه عیار دانش، احسن التواریخ، عالم آرای عباسی»

مرجع: سراسری- ۱۳۹۹

۴) ساده، مصنوع، بینابین

۳) مصنوع، بینابین، ساده

۲) بینابین، ساده، مصنوع

۱) بینابین، مصنوع، ساده

۹۹) نثر کدام آثار، به ترتیب «مصنوع، ساده و بینابین» است؟

- ۱) عباس نامه، عیار دانش، محبوب القلوب
۲) دیباچه شرفنامه بدلیسی، دارالشکوه، حبیب السیر
۳) محبوب القلوب، احسن التواریخ، دیباچه عیار دانش
۴) شرفنامه بدلیسی، تذکره شاه طهماسب، احسن التواریخ

مرجع: خارج از کشور- ۱۳۹۹

۱۰۰) همه عبارات از لحاظ تاریخ ادبیات درست است، به جز.....

- ۱) شاعران عصر صفوی موضوعات کهن را با مضامین تازه و زبان جدید همراه کردند.
۲) در قرن نهم و دهم لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به حوزه شعر و ادب راه یافت.
۳) در قرن هفتم و هشتم برخی نویسندگان کتابهای مشکل را به زبان ساده بازنویسی می کردند.
۴) در آمیختگی نظم و نثر، کاربرد وجه وصفی و فراوانی لغات مغولی از ویژگی های نثر سبک هندی است.

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱۰۱) نثر هریک از آثار زیر، به ترتیب، چگونه است؟

«شرفنامه بدلیسی، محبوب القلوب، احسن التواریخ، داراشکوه»

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۴) ساده، مصنوع، بینابین، ساده

۳) ساده، بینابین، ساده، مصنوع

۲) ساده، بینابین، مصنوع، ساده

۱) مصنوع، ساده، بینابین، ساده

۱۰۲) در کدام بیت، ویژگی «ادبی سبک هندی» به چشم نمی خورد؟

- ۱) دوری از ما مکن ای چشم بد از روی تو دور
۲) در سر مرده دلان شور ندیده است کسی
۳) دامن شادی چو غم آسان نمی آید به دست
۴) سختی رسد از چرخ به نازک سخنان بیش
زان که جانی تو و از جان نتوان بود صبور
نفس گرم ز کافور ندیده است کسی
پسته را خون می شود دل تا لبی خندان کند
با سنگ سروکار بود شیشه گری را

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۰

۱۰۳) نویسنده و موضوع کدام آثار در هر دو مورد «درست» است؟

- ۱) (جامع عباسی: شیخ بهایی - فقه)، (تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی - تاریخ ایران تا سال ۸۳۰ ه.ق.)
۲) (رشحات عین الحیات: حسین واعظ کاشفی - زندگی نامه)، (تذکره دولتشاه سمرقندی - شرح احوال شاعران)
۳) (مجالس المؤمنین: قاضی نورالله شوشتری - عرفان)، (المعجم فی معاییر اشعار العجم: نجم الدین رازی - عروض و بدیع)
۴) (عالم آرای عباسی: اسکندر بیگ ترکمان - تاریخ)، (نفحات الانس: جامی - بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان)

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

۱۰۴ در کدام ابیات ویژگی ادبی «سبک هندی» مشهود است؟

- الف- طریق عقل را بر عشق رجحان می‌دهد زاهد
ب- لباس مرگ بر اندام عالمی زیباست
ج- هر کجا غم نیست آنجا زندگانی مشکل است
د- خزینه گهر ماست معنی رنگین
- هـ- در این درگاه بی‌چونی همه لطف است و موزونی
چه صحرایی، چه خضرائی، چه درگاهی، نمی‌دانم
بریدن از دو جهان است تیغ جرأت ما

مرجع: سراسری- ۱۴۰۱

- ۱ الف - ب - ه ۲ الف - ج - د ۳ ب - ج - د ۴ ب - د - ه

۱۰۵ کدام بیت «فاقد» ویژگی‌های سبک هندی است؟

- ۱ هر چه ز نیک و بد است چون همه در دست اوست
۲ از سر پر آرزو دل زردرویی می‌کشد
۳ چو خورشید است پیدا راز عشق از سینه عاشق
۴ رتبه آزادگی بنگر که نخل میوه‌دار
- بر من مسکین چرا خط خطا می‌کشد
عادل از بالای جاهل زردرویی می‌کشد
نباشد نامه پیچیده صحرای قیامت را
از حجاب سرو توانست سر بالا کند

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۱

۱۰۶ کدام ابیات مفهوم یکسانی دارند؟

- الف) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من
ب) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن
ج) گلی که تربیت از دست باغبان نگرفت
د) اگر به هر سر مویت هنر دو صد باشد
ه) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر
- زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید
موج جزو بدن آب روان می‌باشد
اگر به چشمه خورشید سرکشد خودروست
هنر به کار نیاید چو بخت بد باشد
پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۱

- ۱ الف - ج - د ۲ الف - ج - ه ۳ ب - ج - ه ۴ ب - د - ه

۱۰۷ ویژگی‌های ادبی سبک هندی در همه ابیات مشهود است؛ به جز:

- ۱ گر عشقم آشکار شد انکار من مکن
۲ از بس که گرفتار به خون خوردن خویشم
۳ نیست ممکن عشق را در سینه پنهان داشتن
۴ صبح از جان‌های روشن یاد می‌آید مرا
- کآتش به پنبه کس نتواند نهان کند
انگشت ندامت نتوانم به دهان برد
قرب این آیینه طوطی می‌کند زنگار را
شام از تاریکی تن باد می‌آید مرا

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

۱۰۸ مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- «گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد
اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد»
- ۱ کار عالم سست‌بنیاد آمده است
۲ ز تندباد شکسته شود درخت بلند
۳ در حقیقت شیشه پرعقرب است این آسمان
۴ از کمین چرخ آگه باش کاین زورین کمان
- آسمان را پیشه بیداد آمده است
ز هیچ باد نیاید گزند پست‌گیاه
نیست ممکن کز گزند او سلامت بگذری
شست ناگه می‌گشاید تیر غافل می‌زند

مرجع: سراسری- ۱۴۰۲

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۲

۱۰۹ در کدام مورد، ویژگی فکری سبک عراقی و ویژگی زبانی سبک هندی (در نثر) آمده است؟

- ۱ مدعیان عرفان، اندک اندک اصالت خود را از دست دادند. - نثر این دوره به علت مدح و چاپلوسی از رونق افتاد.
- ۲ منابع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت. - از صحت و اتقان مطالب کاسته شد و ضعف و انحطاط فکری فراگیر شد.
- ۳ در نثر آوردن جملات طولانی و کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد وجود داشت. - تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد.
- ۴ نگارش کتاب‌هایی با عنوان فرهنگ لغت در این دوره رواج یافت. - در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهر سازی و تصنع پرداختند.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۱۰ کدام مورد را نمی‌توان ویژگی زبانی «قرن یازدهم و دوازدهم» دانست؟

- ۱ کاربرد لغات عربی کم شد و رواج لغات ترکی سبب ضعف زبان فارسی گردید.
- ۲ رواج واژگانی چون شیشه، قالی، بخیه و ... که تا آن زمان کمتر در شعر راه داشت.
- ۳ در این عصر، شعر معنی‌گراست، نه صورت‌گرا و شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.
- ۴ شاعرانی چون صائب که در اشعار قدما تتبع بسیار داشتند، از به کار بردن زبان قدیم پرهیز می‌کردند.

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۱۱ مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

«قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر تا دریا تنزل بایدش»

- ۱ اعتبار سربلندی در فروتن بودن است
 - ۲ چون شکست آینه حیرت مدد برابر می‌شود
 - ۳ همیشه قسمت فواره سرنگون شدن است
 - ۴ عشق می‌بازم که غیر از باختن در عشق نیست
- چشمه شد فواره وقتی بر سر خود پا گذاشت
بی‌سبب خود را شکستم تا بینم چیست
تو نیز مثل من ای دوست برمخیز، بس است
در نبردی این چنین هرکس به خاک افتاد برد

مرجع: سراسری - ۱۴۰۳

۱۱۲ کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات، درست است؟

- ۱ عباس‌نامه وحید قزوینی و احسن‌التواریخ حسن بیگ روملو به ترتیب، دارای نثر «مصنوع» و «بیتابین» اند.
- ۲ در قرن ششم مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود به نثر فنی را به نثر ساده بازمی‌گرداندند.
- ۳ در زمان تیمور گورکانی هنرمندان، قرآن کریم و دیوان حافظ را به خط خوش نگاشتند.
- ۴ تذکره دولتشاه سمرقندی به تشویق بایسنقر میرزا در قرن نهم به نگارش درآمد.

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۱۱۳ همه عبارات، بیانگر ویژگی زبانی نثر در «دوره صفویه» است به جز:

- ۱ آن بانوی عظمی از شوهر رنجیده، از تبریز به سمرقند رفت.
- ۲ چون خاطر خطیر خسرو جهانگیر از ضبط و ربط جرجان فراغت یافت؟
- ۳ دست جوان ترکی را به دست گرفته، آمد به بقعه، میدان را رشک غالب شد.
- ۴ اکنون ای یارکان بدین حکمت‌های من که همچون دواخانه‌ای است، خود را بشوید.

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۳

۱۱۴ کدام مورد، از «ویژگی‌های زبانی» سبک هندی است؟

- ۱ با به‌کار بردن بسیاری از واژگان قدیم و جدید، دایره واژگان شعر هندی گسترش یافت.
- ۲ در سبک هندی توجه به صورت، بیش از معنا رواج یافته است و آثار ارزشمندی خلق نشده است.
- ۳ روی آوردن عموم مردم به عالم ادبیات، موجب شد روح تازه‌ای در زبان شعر دمیده شود.
- ۴ زبان شعر سبک هندی با اینکه جدید است؛ اما تا حدودی مشخصات سبک خراسانی در آن دیده می‌شود.

درس یازدهم : پایه های آوایی همسان دو لختی

۱۱۵ کدام دو بیت را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

- (الف) دست به جان نمی‌رسد تا به تو برفشانمش بر که توان نهاد دل تا ز تو واستانمش
(ب) نه حسرت وصالش از دل به در توان کرد نه صبر در فراقش زین بیشتر توان کرد
(ج) من نمی‌گویم که عاقل باش یا دیوانه باش گر به جانان آشنایی از جهان بیگانه باش
(د) ساقی چمن گل را بی‌روی تو رنگی نیست شمشاد خرامان کن تا باغ بیارایی

۴ ج - د

۳ ب - د

۲ الف - ج

۱ الف - ب

۱۱۶ وزن کدام بیت با «تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی» یکسان است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

- ۱ هر آن کست که ببیند روا بود که بگوید که من بهشت بدیدم به راستی و درستی
۲ هزار نقد به بازار کاینات آرند یکی به سگه صاحب‌عیار ما نرسد
۳ اگر روم ز پیش فتنه‌ها برانگیزد ور از طلب بنشینم به کینه برخیزد
۴ برو معالجه خود کن ای نصیحت‌گوی شراب و شاهد شیرین که را زیانی داد

۱۱۷ وزن مقابل کدام مصراع، درست است؟

مرجع: سراسری - ۱۳۹۸

- ۱ چند نومید ز کوی تو دل زار آید: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن
۲ گوهر تاجم که در دست گدا افتاده‌ام: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
۳ جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن
۴ من و باد سبا مسکین، دو سرگردان بی‌حاصل: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۱۸ کدام ابیات، دارای وزن (دوری) شبیه به یکدیگرند؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۸

- (الف) آن روز قیامت را بر پای کند ایزد که آیی پی دلجویی بر خاک شهیدانت
(ب) ای بوستان خوبی خارم ز بی‌نوایی بگذار تا بچینم برگ‌ی ز بوستان
(ج) جور بکن که حاکمان جور کنند بر رهی شیر که پای بند شد تن بدهد به روبهی
(د) وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها بی‌خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها

۴ الف - د

۳ الف - ب

۲ ب - د

۱ ج - ب

۱۱۹ وزن همه ابیات «دوری» است؛ به‌جز.....

مرجع: سراسری - ۱۳۹۹

- ۱ صید بیابان عشق چون بخورد تیر او سر نتواند کشید پای ز زنجیر او
۲ ای که ز دیده غایبی در دل ما نشسته‌ای حسن تو جلوه می‌کند وین همه پرده بسته‌ای
۳ بیا که در غم عشقت شوشم بی‌تو بیا ببین که در این غم چه ناخوشم بی‌تو
۴ می‌برزند ز مشرق شمع فلک زبانه ای ساقی صبوحی در ده می شبانه

۱۲۰ وزن عروضی مصراع «چشم تماشای خلق در رخ زیبای اوست» با کدام مصراع همسان است؟

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

- ۱ گر مرد رهی با خبر از ناله دل باش خوش‌تر از دانه اشکم گهری پیدا نیست
۲ قطع نظر ز دشمن ما کرد چشم دوست تا به جفاقت خوشم ترک جفا کرده‌ای

مرجع: خارج از کشور - ۱۳۹۹

همه ابیات در وزن همسان دولختی سروده شده‌اند، به جز.....

۱) زان پرده می‌گشاید دل‌بند نازنینم	تا در نظر نیاید زیبا نگار چینم
۲) هر گوشه کمین کرده ابروی کماندارش	در سید نظربازان بگشاده کمینش بین
۳) تا به جفایت خوشم ترک جفا کرده‌ای	این روش تازه را تازه بنا کرده‌ای
۴) قامت به ناز افراخته خلقی ز پا انداخته	دل‌ها مسخر ساخته کشورستانی را ببین

مرجع: سراسری - ۱۴۰۰

کدام بیت «فاقد» وزن دوری (همسان دولختی) است؟

۱) تا تو به گلشن آمدی با همه در کشاکشم	وہ کہ تو در کنار گل من بہ میان آتشم
۲) در وادی محبت دانی چه کار کردم	اول بہ سر دویدم آخر ز پا فتادم
۳) تا خیل غمت خیمه زد اندر دل تنگم	از تنگ‌دلی با در و دیوار بہ جنگم
۴) ای کعبه مقصودم وی قبله آمالم	مپسند بدین روزم مگذار بدین حالم

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۰

وزن کدام بیت «دوری» است؟

۱) باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین	کاشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
۲) نعیم هر دو جهان پیش عاشقان بہ جوی	کہ این متاع قلیل است و آن عطای کثیر
۳) زاهد از ما بہ سلامت بگذر کاین می لعل	دل و دین می‌برد از دست بدان سان کہ می‌رس
۴) بہ شوق چشمه نوشت چه قطره‌ها کہ فشاندم	ز لعل باده فروشت چه عشوه‌ها کہ خریدم

مرجع: سراسری - ۱۴۰۱

کدام بیت دارای وزن دولختی (دوری) است و می‌توان آن را بہ دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

۱) ای آفتاب روشن و ای سایه همای	ما را نگاہی از تو تمام است اگر کنی
۲) دیوانه عشقت را جایی نظر افتاده است	کانجا نتواند رفت اندیشه دانایی
۳) عادت بخت من نبود آنکہ تو یادم آوری	نقد چنین کم اوفتد خاصہ بہ دست مقلسی
۴) کشته معشوق را درد نباشد کہ خلق	زنده بہ جانند و ما زنده بہ تاثیر او

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

وزن کدام بیت دو لختی (دوری) است و می‌توان آن را بہ دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

۱) آخر نہ دل بہ دل رود، انصاف من بده	چون است من بہ وصل تو مشتاق و تو ملول
۲) تو جهان پاک داری نہ وطن بہ خاک داری	چہ شود اگر زمانی بہ جهان ما دریایی
۳) تو مست خواب نوشین تا بامداد و بر من	شب‌ها رود کہ گویی هرگز سحر نباشد
۴) کار فرو بستہام هیچ گشایش ندید	تا گرہ زلف را کارگشا کردہ‌ای

مرجع: خارج از کشور - ۱۴۰۱

وزن کدام ابیات همسان دو لختی (دوری) است؟

الف) مرا هر آینه روزی تمام کشته بینی	گرفته دامن قاتل بہ هر دو دست ارادت
ب) بسیار کس شدند اسیر کمند عشق	تنها نہ از برای من این شور و شر فتاد
ج) تو اسیر ملک هستی بہ حقیقت ای دریغا	اگر التفات بودی بہ فقیر مستمندت
د) هزار جان بہ ارادت همی تو را جویند	تو سندگان بہ لطافت دلی نمی‌جویی

۱) الف - ج	۲) الف - د	۳) ب - ج	۴) ب - د

مرجع: سراسری- ۱۴۰۳

۱۲۷ کدام بیت در وزن هم‌سان دولختی به دو شیوه دسته‌بندی هجایی می‌شود؟

۱) گر ز نظر نهان شوم چون تو به ره گذر کنی	۱) کی ز نظر نهان کنم اشک به ره چکیده را
۲) چون هیزم نغزم من یاران همه تردامن	۲) در مجمر از آن تنها می‌سوزم و می‌سازم
۳) او پادشاه کشور حسن است و ما اسیر	۳) و آن زلف پرخم و صف مژگان سپاه اوست
۴) ای بلبل شیرین‌زبان به گر نبندی آشیان	۴) در گلشنی کش باغبان صد منت از گلچین کشد

مرجع: سراسری- ۱۴۰۳

۱۲۸ همه ابیات زیر را می‌توان به دو گونه دسته‌بندی هجایی نمود و وزن دوری به دست آورد، به‌جز:

۱) امروز چرخ را ز مه ما تحیر است	۱) خورشید را ز غیرت رویش تغیر است
۲) در من بدمی من زنده شوم	۲) یک جان چه بود صد جان منی
۳) سوز تو کجا گیرد در خرمن هر خامی	۳) مرغ تو فرو ناید ای دوست بهر بامی
۴) با چرخ گردان تیره هوایی	۴) دارد همیشه قصد جدایی

مرجع: خارج از کشور- ۱۴۰۳

۱۲۹ کدام ابیات را به ترتیب، می‌توان به دو شکل دسته‌بندی هجایی کرد و در هر دو شکل وزن «دوری» می‌شود؟

الف: گذشتم از تو که ای گل چو عمر من گذرانی	چه گویمت که به باغ بهشت گم شده مانی
ب: تا کی چو شمع گریم ای گل در این شب تار	چون صبح نوشخندی تا جان دهم به بویت
ج: وقت است که بنشینی و گیسو بگشایی	تا با تو بگویم غم شب‌های جدایی
د: چون کوه نشستم من با تاب و تب پنهان	صد زلزله برخیزد آن گاه که برخیزم
ه: غم اگر به کوه گویم بگریزد و بریزد	که دگر بدین گرانی نتوان کشید باری

۴ «ج» و «ه»

۳ «ب» و «د»

۲ «ب» و «ه»

۱ «الف» و «د»

پاسخنامه تشریحی

۱ ۲ ۳ ۴ ۱ خالق آثار ذکر شده در عبارت صورت سوال با گزینه «۱» مشترک است. معرفی همه کتاب‌های آمده در صورت سوال و گزینه‌ها:

مجالس سبعة، مکتب، مثنوی معنوی، فیه ما فیه و دیوان شمس از مولوی

صد پند، رساله دلگشا، اخلاق الاشراف و موش و گربه از عبید زاکانی

تاریخ گزیده از حمدالله مستوفی

نفحات الانس، بهارستان، تحفه الاحرار از جامی

تذکره الاولیا از عطار

عشاق نامه و لمعات از فخرالدین عراقی

جامع التواریخ از رشیدالدین فضل‌الله همدانی

تاریخ جهانگشا از عطاملک جوینی

مرصاد العباد از نجم‌الدین رازی

جمشید و خورشید از سلمان ساوجی

۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۲ جامی، نفحات الانس خود را به شیوه تذکره الاولیای عطار نوشته است.

۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۳ آثار جامی: نفحات الانس، تحفه الاحرار و بهارستان

آثار عبید زاکانی: رساله دلگشا، صد پند، موش و گربه و اخلاق الاشراف

آثار فخرالدین عراقی: لمعات و عشاق‌نامه

آثار مولانا: مجالس سبعة، فیه ما فیه، مثنوی معنوی و دیوان شمس

نویسندگان دیگر آثار مطرح در گزینه‌ها عبارتند از:

اسرار التوحید: محمدبن منور - جمشید و خورشید: سلمان ساوجی - تذکره الاولیا: عطار

۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۴ نثر کتاب «المعجم فی معاییر اشعار العجم» در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب، ساده و عالمانه است.

۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ عشاق‌نامه از فخرالدین عراقی به نظم، نفحات الانس از جامی به نثر و تحفه الاحرار از جامی به نظم هستند. مکتب به نثر (رد گزینه ۱)، فیه ما فیه به

نثر (رد گزینه ۲) و عین‌الحیات به نثر (رد گزینه ۳) است. مکتب به نثر (رد گزینه ۱) و بهارستان نثر آمیخته به نظم.

۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۶ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ «عشاق‌نامه»، متعلق به عراقی، شاعر قرن هفتم است. «صد پند» از عبید زاکانی، شاعر و نویسنده قرن هشتم است. «تفسیر طبری» نیز از محمدبن جریر طبری و متعلق به قرن سوم است.

گزینه ۲ «تاریخ گزیده» مربوط به قرن هشتم است. «لمعات» مربوط به قرن هفتم و «کشف الاسرار» مربوط به قرن ششم است.

گزینه ۳ «موش و گربه» مربوط به قرن هشتم و از آن عبید زاکانی است. «تحفه الاسرار» از جامی، شاعر قرن نهم است و «تذکره دولتشاه» نیز متعلق به دولتشاه سمرقندی، نویسنده قرن نهم است.

گزینه ۴ «مثنوی جمشید و خورشید» سامان ساوجی در قرن هشتم سروده شده است. «چهار مقاله» از نظامی عروضی و متعلق به قرن ششم است. ترجمه «کلیله و دمنه» نیز از نصرالله منشی نویسنده قرن ششم است.

۷ ۱ ۲ ۳ ۴ ۷ دلیل نادرست بودن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲ عراقی در کتاب لمعات خود سیر وسلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

گزینه ۳ جامی شاعر قرن نهم هجری بوده است...

گزینه ۴ نثر طبقات، ساده؛ نثر تاریخ و صاف، پیچیده و نثر مرصاد العباد گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.

۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۸ «تاریخ‌الریسل و الملوک» از محمدبن جریر طبری است. (این اثر به زبان عربی نگاشته شده و مربوط به نثر فارسی و سبک عراقی نیست).

۹ ۱ ۲ ۳ ۴ ۹ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» ماه به حماری (شخص زندانی و در بند) تشبیه شده است.

گزینه «۲» یار به خورشید تشبیه شده و از آن برتر دانسته شده است.

گزینه «۴» گره به خال تشبیه شده است.

۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰ بررسی سایر گزینه‌ها: «۲» وجه‌شبه عزیزی و عزت است. «۳» سرباختن وجه‌شبه است و گزینه «۴» گذر کردن وجه‌شبه است.

۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱ از میان ابیات آمده در صورت سوال در بیت «الف» دو وجه شبه «نمودن رخ از پشت نقاب» و «گذشتن آب از سر» دیده می‌شود و در بیت «د» درفشان بودن وجه شبه تشبیه است که ذکر شده؛ بنابراین، سه وجه شبه در ابیات دیده می‌شود.

۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲ در بیت گزینه «۱» آب چشم به دانه اثار و کام به ناردان مانند شده است، اما همه ارکان تشبیه ذکر نشده است ولی در گزینه‌های دیگر همه ارکان آمده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مرغان چمن: مشبه / من: مشبه به / چو: ادات تشبیه / عاشق و مست: وجه شبه

گزینه «۳»: خورشید: مشبه / بندگان: مشبه به / همچو: ادات تشبیه / بوسه بر جناب دادن: وجه شبه

گزینه «۴»: آن: مشبه / سرو و منویر: مشبه به / همچو: ادات تشبیه / قبا یکی بودن: وجه شبه

۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴ در بیت گزینه «۴» از میان ارکان تشبیه ادات ذکر نشده است.

رخ: مشبه / آیین: مشبه به / روشن: وجه شبه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شب هجر: مشبه / بخت سیاه: مشبه به / چو: ادات / تیرگی آموختن (تیره بودن): وجه شبه

گزینه «۲»: لب: مشبه / می: مشبه به / گون: ادات / مستی‌زا بودن: وجه شبه

گزینه «۳»: من: مشبه / زهره چنگی: مشبه به / چون: ادات / رقص آمدن: وجه شبه

۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴ تشبیهات: رخسار به آتش - دل‌پختگان به سپند - لب به لعل - لب به می - جگر خستگان به کباب (۵ تشبیه)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: من به بنده - تو به شاه - من به ابر سیاه - تو به ماه (۴ تشبیه)

گزینه «۳»: عشق تو به آهو - دل به چشمه‌سار - آرزو به تخم - تخم آرزو به گیاه عشق (۴ تشبیه)

گزینه «۴»: لب به آب - جان به آتش - غم به کوه - دل به شیشه (۴ تشبیه)

۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱- تشبیه پشت به چنبر ۲- تشبیه هجر به بار ۳- تشبیه لب به لعل ۴- تشبیه لب به انگشت

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۱- تشبیه لب به انگشت ۲- تشبیه فراق به بار ۳- تشبیه پشت به چنبر

گزینه «۲»: ۱- تشبیه دل به انگشت ۲- تشبیه مهر به نگین

گزینه «۴»: تشبیه مشهود نیست.

۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ادات تشبیه: چو، چون، فام و آسا / وجه شبه‌ها: سرگشته، می‌افتم، می‌گردم

۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی موارد:

الف) سراجة دل: اضافه تشبیهی

ب) تشبیه عارض به شیر و لب به شکر (سرخ)، تن: مشبه، در گداز بودن: وجه شبه، همچو: ادات تشبیه، شکر در میان شیر: مشبه به

ج) چشم: مشبه، آهو: مشبه به، انه: ادات تشبیه، مست شیرگیر بودن: وجه شبه

د) زنجیر زلف: اضافه تشبیهی

ه) شمع روی: اضافه تشبیهی، "م" در «هم»: مشبه، پروانه: مشبه به، وار: ادات، جان دادن: وجه شبه

۱۸ ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های قافیه: جلوه‌گری و پرده‌دری (وجه شبه تشبیهات بیت هستند.)

مشبه: روی تو - مشبه به: نوبهار - ادات تشبیه: چون - وجه شبه: جلوه‌گری

مشبه: زلف تو - مشبه به: روزگار - ادات تشبیه: چون - وجه شبه: پرده‌دری

واژه‌های قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱- ساز و نغمه‌پرداز

گزینه ۲- دل و محمل

گزینه ۳- دندان و تابان

۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴ نوع تشبیه در این بیت، «گسترده» است؛ اما تشبیه سایر ابیات، از نوع «فشرده» است.

تشریح تشبیه در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مشبه: خنده او / مشبه به: مهر کان = تشبیه فشرده

گزینه «۲»: «مرغ همت»: مشبه: همت / مشبه به: مرغ = تشبیه فشرده

گزینه «۳»: «روی گندم‌گون»: مشبه: روی / مشبه به: گندم / ادات تشبیه: گون = تشبیه گسترده

گزینه «۴»: «لاله‌رو»: مشبه: رو / مشبه به: لاله = تشبیه فشرده

۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴ - کیمیا عشق تو را دائم ۲- روی چو زر

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ۱- سبب زرخدان ۲- اشک چون آب انار ۳- رخساره چو به

۲) ۱- گلبرگ رخ ۲- باغ حسن ۳- آب چشم چون نیسان ابر

۳) ۱- تیر مژگان ۲- کمان ابرو ۳- سینه سپر می‌آید

۲۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱- نثر فنی در قرن هفتم ضعیف می‌شود ۲- نثر فنی در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران ۳- از میان می‌رود ۴- تا آن جا که نثر

ساده در اکثر کتاب‌های این دوره ۵- جای نثر فنی را می‌گیرد. ۶- و نویسندگان، آثار موجود را که به نثر فنی بود، ۷- به نثر ساده بازنویسی می‌کنند.

۲۲ ۱ ۲ ۳ ۴ سبک شعری در این گزینه عراقی (وصف عشق) و در دیگر ابیات خراسانی (پندآموزی، دانش و توصیفات عینی) است.

۲۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ملاحسین واعظ کاشفی (متوفی در ۹۱۰ ه.ق) کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را «انوار سهیلی» نامید.

۲۴ ۱ ۲ ۳ ۴ «به کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر» و «رواج داستان‌سرایی» از ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی هستند، نه ویژگی‌های فکری.

۲۵ ۱ ۲ ۳ ۴ بیت صورت سؤال و بیت گزینه یک هر دو به این مفهوم اشاره دارند که پس از عیش و خوشی فراوان، ناخوشی، گریه و سختی نیز فرا خواهد

رسید.

۲۶) گزینه ۴: مفهوم بیت گزینه «۴» بر تفاوت نگاه شاعر نسبت به بهشت و دوزخ اشاره دارد؛ درحالی‌که در سایر ابیات، همانند بیت صورت سؤال چنین بیان شده که عشق به معشوق از همه چیز دو جهان برتر و والاتر است.

۲۷) گزینه ۴: مفهوم بیت صورت سؤال لزوم صبر در برابر مشکلات است؛ درحالی‌که مفهوم بیت این گزینه آن است که شاعر چاره‌ای جز صبر کردن ندارد و این صبر برای او تلخ و ناگوار است.

۲۸) گزینه ۴: شهرت حسن و کمال یار
گزینه‌های «۱»، «۲»، «۳» و صورت سؤال به عدم توجه معشوق به عاشق اشاره دارند.

۲۹) گزینه ۴: توصیف این گزینه این است که افراد متواضع را حقیر بشمار؛ اما گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به بی‌وفایی دنیا اشاره دارند.
۳۰) گزینه ۴: کوتاهی جملات از ویژگی‌های سبک عراقی نیست.

۳۱) گزینه ۴: مفهوم ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» قناعت و توصیف آن است، اما بیت گزینه «۱» اشاره به این موضوع دارد که حریصان هیچ‌گاه از نعمت سیر نمی‌شوند و همیشه بیشتر می‌خواهند.

۳۲) گزینه ۴: مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۲» «اغتنام فرصت» است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تأکید بر ارزش هم‌نشین است / ۳) درویشان سالار هستند / ۴) هم‌نشینت باید بالاتر از تو باشد.

۳۳) گزینه ۴: مفهوم مشترک این است که در موارد بسیاری که در نظر ما ناپسند است، حکمت و نفعی پنهان شده است.

۳۴) گزینه ۴: در رباعی صورت سؤال در مورد آسایش بشری مطلبی نیامده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مصراع راحت‌طلبی ز کام دندان برکن

گزینه «۲»: گشتیم و ندیدیم جز از رنج و محن

گزینه «۴»: بیت دوم

۳۵) گزینه ۴: ابیات دیگر گزینه‌ها برخلاف گزینه «۱» بیانگر این موضوع هستند که عاشقان در پی آسایش و راحتی نیستند اما صورت سؤال و گزینه «۱» می‌گویند چنانچه راهی باشد تا برونند، مجدد بازخواهند گشت.

۳۶) گزینه ۴: بیت گزینه «۱» به جهانی پر از خنده و شاعری اشاره می‌کند.

۳۷) گزینه ۴: بیت گزینه «۴» و عبارت صورت سؤال به زندگی با عشق اشاره دارند و زندگی بدون عشق را مرگ می‌دانند.

۳۸) گزینه ۴: مفهوم مشترک گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» این است، کسی که عاشق باشد از سرزنش دیگران ابایی ندارد اما گزینه «۱» می‌گوید که مرا ملامت نکن چون تو تجربه تنهایی را نداری.

۳۹) گزینه ۴: از ویژگی‌های سبک عراقی غم‌گرایی: گزینه «۱»، اعتقاد به قضا و قدر: گزینه «۲» و بیان حالات عاشقانه: گزینه «۴» است. اما در گزینه «۳» موضوع محوری بیت مرتبط با مدح و متعلق به سبک خراسانی است.

۴۰) گزینه ۴: مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه «۴» ایثار برای رفاه دیگران است.

۴۱) گزینه ۴: مفهوم مشترک هر دو بیت آینده‌نگری و سنجیده رفتار کردن است.

۴۲) گزینه ۴: مفهوم مشترک ابیات ماندگاری و به نوعی جاودانه بودن عشق است، اما بیت گزینه «۴» به این مفهوم اشاره نمی‌کند. در این بیت شاعر عشق را عامل شور و شر جهان هستی می‌داند.

۴۳) گزینه ۴: مفهوم انتظار تنها از ابیات «ب» و «ه» برمی‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

بیت «الف»: مفهوم غم‌گرایی و راضی بودن عاشق به غمی که در راه عشق دارد.

بیت «ج»: تنهایی عاشق به علت اینکه راضی به آنچه که معشوق خواسته نبوده است.

بیت «د»: شاعر خلوتی را که با معشوق ایجاد شده با چیز دیگری عوض نمی‌کند.

۴۴) گزینه ۴: بیت «ج»: عاشق لایه می‌کند اما معشوق بی‌توجه است.

بیت «د»: شاعر هر سحر از دوری گریه می‌کند و این زاری را مثبت می‌داند.

بیت «الف»: درخواست عاشق برای جلوه‌گری معشوق است.

بیت «ب»: شاعر برای رسیدن به گنج غم معشوق در خرابات مقیم شده است.

۴۵) گزینه ۴: بررسی مفاهیم ابیات گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: عدم درک درست حواس آدمی از دنیا

گزینه «۳»: جاودانگی عشق در سینه عاشق

گزینه «۴»: طلب آسودگی از آتش عشق

۴۶) گزینه ۴: مفهوم ابیات مشترک تقابل عقل و عشق است، اما در بیت گزینه «۲» می‌گوید در مسیر عشق عاقل و دیوانه در کنار هم قرار می‌گیرند.

۴۷) گزینه ۴: مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»: دل را از هر آنچه در عالم است پاک کن تا دل تو جلوه‌ای از روی یار باشد.

۴۸) گزینه ۴: در بیت آمده در صورت سؤال و بیت گزینه «۲» این مفهوم نهفته است که گرفتاری و خواری در کنار یار خوش است.

۴۹) گزینه ۴: مفهوم ابیات مشترک در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» مصائب و سختی‌های راه عشق است و بیان این نکته که عاشق همه این گرفتاری‌ها را می‌پذیرد. اما

در بیت گزینه «۳» آمده است که دل برداشتن از داغ و درد عشق مشکل است.

۵۰ بیت مفهوم صورتسؤال: اگر معشوق شمشیرش را برای کشتن عاشقانش بیرون بکشد، اولین کسی که ادعای محبت معشوق را می‌کند من هستم؛ یعنی شاعر جان خود را با اشتیاق فدای راه عشق می‌کند.

در بیت گزینه «۱» هم شاعر بلایای راه عشق (زلزله طور) را به جان می‌خرد و در راه عاشقی پا پس نمی‌کشد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کسی که ادعای عاشقی بکند و از طرفی، از معشوق گله کند، عاشق واقعی نیست و سزاوار دوری از معشوق است.

گزینه «۳»: شاعر پایداری خود در محبت معشوق را اعلام می‌کند و هجران و دوری را از ویژگی‌های عشق نمی‌داند.

گزینه «۴»: شاعر تصویری جبرگرایانه از ملامت‌شدن می‌دهد و می‌گوید اینکه ملامت‌گران مرا ملامت می‌کنند، به اختیار من نیست.

۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴ منظور شاعر در بیت صورتسؤال این است که اگر زیبایی و سودمندی شخص (مانند غنچه و دانه) عیان و آشکار باشد، افرادی پیدا می‌شوند که از آن سوءاستفاده کنند و او را به خاطر همین زیبایی و سودمندی، مال خود کنند. در بیت گزینه «۲» هم شاعر می‌گوید شخص خودآرا (کسی که مانند طاووس خودنمایی می‌کند)، به خاطر همین جلوه‌گری در نهایت به فنا می‌رود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر در مصراع اول می‌گوید جسم اگر از هم بپاشد، غباری هم از آن باقی نمی‌ماند و در مصراع دوم می‌گوید روح، حتی در حد بخاری هم به جسم وابسته نیست.

گزینه «۳»: شاعر انسان را به دانه‌ای تشبیه می‌کند و از این جهت که دانه با کاشتن دوباره می‌روید، مرگ انسان و در خاک رفتن او را هم مثل کاشتن دانه می‌داند و بنابراین، مرگ را مرحله‌نهایی زندگی انسان نمی‌داند.

گزینه «۴»: مرغان سرخیز به خاطر این نغمه سر می‌دهند که به انسان خواب‌آلوده، اهمیت سرخیزی و استفاده از صبحگاه را گوشزد کنند.

۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴ شاعر در بیت صورتسؤال، اشک و ناله سحرگاه را مانند باران می‌داند که سیاهی دل انسان را پاک می‌کند. در بیت گزینه «۱» هم شاعر گریه و زاری را به بارانی مانند می‌کند که گره از کار مستان می‌گشاید. در مصراع اول این بیت، «آیین» استعاره از دل است و هوای تر استعاره از گریه و زاری.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: چشمی که با توتیا اشک‌آلود شده باشد، گریه‌اش اثری بر دل نمی‌گذارد.

گزینه «۳»: مانند زاف که هرچقدر باران بر او ببارد پرهایش سپید نخواهد شد، گریه زیاد هم سیاهی بخت شاعر را سپید نکرده است.

گزینه «۴»: شاعر اشک‌های خود را به گردنبندی مانند کرده است که دانه‌های گوهر آن یکی‌یکی پاره می‌شوند و بر زمین می‌ریزند.

۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴ سعدی در بیت صورت سؤال، عشق را مانند کیمیا می‌داند که روی سرخ او را (مانند مس سرخ‌رنگ)، به رنگ زرد درآورده است (مانند طلا)؛ بنابراین، سعدی زردرو بودن عاشق را نشانه کمال‌بخشی عشق می‌داند. در بیت گزینه «۴» هم شاعر می‌گوید عشق دریایی را در گریبان قطره‌ای جای داده است و ذره ناچیزی را مانند خورشید، کمال و زیبایی بخشیده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عشق ویرانگر است و اگر کوه طور از هیبت عشق از هم بپاشد، تعجبی ندارد.

گزینه «۲»: شاعر در این بیت تصویری بدیع آفریده است. معنی بیت این است که عشق وقتی از چشم من به خود نظر کرد، مانند شبی در برابر آفتاب، بخار شد؛ بنابراین، شاعر در اصل بزرگی عشق را در نظر خود بیان می‌کند، ولی آن قدر در این بزرگی اغراق می‌کند که می‌گوید وقتی عشق از هیبتی که من برایش قائم‌باخبر شود، خود عشق محو و نابود می‌شود.

گزینه «۳»: عشق بلاخیز است و به یک نظر می‌تواند جهان را غرق خون کند.

۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴ در ابیات «ب» و «د» این مطلب بیان شده است که عاشق از سختی‌های راه عشق باکی ندارد و همه این سختی‌ها را به جان می‌خرد.

تشریح سایر ابیات:

بیت الف) شاعر (عاشق) به معشوق می‌گوید که من با سختی‌هایی که در راه عشق برآیم به وجود می‌آید، نه تنها غمگین نمی‌شوم، شاد و خوشحال هم خواهم شد.

بیت ج) بلبل به عشق گل، همواره جفای خار را تحمل می‌کند؛ بنابراین هرکس در شوق رسیدن به گل (معشوق) است، باید حتماً تحمل خار (بلایای راه عشق) را هم داشته باشد.

۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴ تشریح ابیات:

الف) شاعر خود را به گیاهی تشبیه می‌کند و خار یا گل بودن این گیاه را به چمن‌آرا و باغبان نسبت می‌دهد که نشان‌دهنده باور به قضا و قدر (از ویژگی‌های فکری سبک عراقی) است.

ب) مضمون‌سازی و استفاده از مثال گل و گلاب در قالب اسلوب معادله برای توضیح مضمون مورد نظر شاعر، این بیت را بیشتر به سبک هندی نزدیک می‌کند؛ هر چند غم‌گرایی در محتوای بیت وجود دارد.

ج) توصیف طبیعت که بیشتر منطبق با سبک خراسانی است.

د) ستایش عشق که از ویژگی‌های سبک عراقی است.

۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ابیات گزینه‌های «۱» و «۴» در پی بیان این نکته‌اند که عبادت، تضرع و گریه و زاری نیمه‌شب و سحرگاه به درگاه خداوند، تأثیر خود را می‌گذارد و برای انسان قبول درگاه الهی، دفع بلا و ارزشمندی را به همراه دارد.

در بیت گزینه «۳» حافظ شوق لب معشوق را دلیل از یاد بردن ورد سحرگاه (عبادت سحرگاهی) و درس شبانه می‌داند.

۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴ تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: ویژگی زبانی شعر سبک عراقی / گزینه ۲: ویژگی فکری شعر سبک عراقی / گزینه ۳: ویژگی فکری نثر (و نه شعر) سبک عراقی / گزینه ۴: ویژگی فکری شعر سبک هندی

۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴ جمله «الف» مربوط به ویژگی فکری شعر خراسانی است و جمله «ب» نیز مربوط به ویژگی ادبی نثر قرون ۹ - ۷ است.

۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک گزینه‌های ۲، ۳ و ۴: با رفتن یار، جان عاشق نیز از تنش به در می‌رود.

مفهوم گزینه ۱: جان و دل و تن موانع وصال یار هستند.

۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک ابیات: سختی‌های روزگار و دشمنان نمی‌توانند عشق را از جان عاشق بیرون کنند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) شاعر جان را به گروگان، نزد یار می‌فرستد تا غم فراق، دل را ویران نکند.

۲) عاشقان صبورند و شکایتی از روزگار ندارند.

۴) غم فراق سخت‌تر از غم حبس و زندانی شدن است.

۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک ابیات «ب» و «د»: نتیجهٔ ستمگری نابودی است.

مفهوم بیت «الف»: توصیف سلحشوری و شایستگی تاج‌داری ممدوح

مفهوم بیت «ج»: فرد سرکش و مغرور فضیلتی ندارد.

۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴ نثر سادهٔ این دوره را نمی‌توان همه‌جا فصیح و بلیغ دانست.

۶۳ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک بیت گزینهٔ ۲ با بیت صورت سؤال: ناممکن بودن سخنان پرمعنا و تأثیرگذار با وجود خاطر پریشان و غمگین

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱- توصیف به ملاحظهٔ احوال معشوق و نرنجاندن خاطر او

گزینهٔ ۳- خودستایی و تمجید شاعر از اندیشه و بیان شعری خود

گزینهٔ ۴- وقفه و تأخیر افتادن در شعر سرودن شاعر

۶۴ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک بیت گزینهٔ ۴ با بیت صورت سؤال: انس گرفتن دل عاشق با چین و شکن زلف یار و یاد نکردن جایگاه قبلی (دلپذیر بودن رفتاری

در دام زلف یار برای عاشق)

مفهوم سایر گزینه‌ها: گرفتار شدن دل عاشق در دام زلف یار

۶۵ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینهٔ ۳: خوشایند و دلپذیر بودن کلام تلخ یار برای عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱- انسان بدخلق بهتر از دوستان خوشرو سرزنش می‌کند.

گزینهٔ ۲- رهایی از شرایط بد هرگز برای انسان ناگوار نیست.

گزینهٔ ۴- رسیدن شاعر به آسایش پس از سپری کردن روزگار تلخ و دشوار.

۶۶ ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲: جامع‌التواریخ از آثار خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی است.

گزینهٔ ۳: مرزبان‌نامه از آثار سعدالدین وراوینی است.

گزینهٔ ۴: شاهنامهٔ ابومنصوری به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد.

۶۷ ۱ ۲ ۳ ۴ بیت «ب» مجاز: «مصراع» مجاز از شعر است.

بیت «د»: ایهام: «دور از آن» ایهام دارد: ۱- دوری و فراق ۲- دور از او باشد.

بیت «الف»: حسن تعلیل: شاعر علت آن که در ناف آهوی ختن مشک به وجود آمده است، خون دل خوردن مشک می‌داند.

بیت «ج»: استعاره: غنچه استعاره از دهان بوده است و مخاطب قرار دادن «نسیم عافیت» نیز استعاره و تشخیص است.

۶۸ ۱ ۲ ۳ ۴ ۱) خاک مجاز از گور / ۲) نرگس استعاره از چشم / ۳) دست مجاز از قدرت، سر دوم مجاز از قصد / ۴) خون مجاز از قتل و کشتن

۶۹ ۱ ۲ ۳ ۴ گزینهٔ «ا»، فاقد مجاز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: سر در مصراع دوم مجاز از مو

گزینهٔ «۳»: ماه و خورشید مجاز از کل پدیده‌های عالم

گزینهٔ «۴»: کتاب مجاز از قرآن

۷۰ ۱ ۲ ۳ ۴ تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «صد»: مجاز از مقدار زیاد

گزینهٔ «۳»: «کف»: مجاز از دست

گزینهٔ «۴»: «شهر»: مجاز از مردم شهر

۷۱ ۱ ۲ ۳ ۴ مجاز در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱) بازو: مجاز از قدرت

گزینهٔ ۲) رتبا: مجاز از دعا

گزینهٔ ۴) آهن: مجاز از ابزار آهنی

۷۲ ۱ ۲ ۳ ۴ مجازهای موجود در ابیات:

الف) «ابر» در مصراع دوم مجاز از باران

ج) «پولاد» مجاز از لباس رزم پولادین

د) «سیر» مجاز از بی‌نیاز

هـ) «زر» مجاز از سکه

۷۳) ۱ ۲ ۳ ۴ مجاز: سر مجاز از نوک - جناس: سر و هر - تشبیه: نیش سر مژگان

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مجاز از قصد و هدف: سر (دوم و سوم) پری - جناس: سر و سر و سر، سر و بر

۲) جناس: کُشد و کُشد

۴) مجاز: گل

۷۴) ۱ ۲ ۳ ۴ بیت از قصاید فرخی سیستانی است.

۷۵) ۱ ۲ ۳ ۴

۷۶) ۱ ۲ ۳ ۴ هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش بسزایی داشتند، اما کم‌وبیش به زبان فارسی هم کتاب نوشته و شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند. ضمناً مقام شیخی و رهبری طریقت شاهان صفوی و رقابت آنها با شاهان عثمانی و هندی هم باعث توجه آنها به مسائل فرهنگی و از جمله، شعر و شاعری بود.

۷۷) ۱ ۲ ۳ ۴ شاه نعمت‌اله ولی در تصوف و طریقت مقامی بلند داشته است. (رد سایر گزینه‌ها)

۷۸) ۱ ۲ ۳ ۴ شرح موارد نادرست:

الف) مکتب وقوع در قرن دهم شکل گرفت، نه قرن نهم.

ج) در قرن دهم فضلی هند از تألیف کتاب و سرودن شعر به فارسی و بها دادن به فرهنگ ایرانی استقبال می‌کردند.

د) لقب «خداوندگار مضامین تازه شعری» مربوط به صائب تبریزی است.

۷۹) ۱ ۲ ۳ ۴ حکومت صفوی با آموزه‌های سنتی عرفانی در تضاد بود؛ از این رو شاعران به موضوع‌هایی مثل اندرز، مضمون‌آفرینی و باریک‌اندیشی روی آوردند.

۸۰) ۱ ۲ ۳ ۴ بیت فاقد تشبیه است. «بیان ناله عاشق توسط چنگ» استعاره و تشخیص است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «تشبیه: بر سیمین (همچون سیم) تو / استعاره: «قمر» استعاره از معشوق است.

گزینه ۲ «تشبیه: مشک زلف (بیت تشبیه مرجح هم دارد) / استعاره: «بو کردن مشک و عنبر» استعاره و تشخیص است.

گزینه ۳ «تشبیه: کام و دهان من تنگ شکر شود (تشبیه فشرده غیراضافی) / استعاره: «بت شیرین‌دهان» استعاره از معشوق است. همچنین «خیال کردن دل» استعاره و تشخیص است.

۸۱) ۱ ۲ ۳ ۴ تشبیه: خاک سر راحت شدم / استعاره و مجاز: «لعبت چالاک» استعاره (مجاز به علاقه شباهت) از معشوق است. همچنین خاک در مصراع دوم نیز استعاره و مجاز از شاعر است.

۸۲) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱: تشبیه ندارد / جناس تام: چنگ و چنگ / استعاره: گوش دل، عنان دل: اضافه استعاری

۲) ساغر به آب تشبیه شده است / آب آتش رنگ استعاره از شراب / چنگ و چنگ جناس تام / ۳) رخ به آتش، آب به آتش: تشبیه / آب آتش فام استعاره از شراب / جام و جامه و آن و آب: جناس دارند ۴) رخ به آینه، می به زنگ و خاطر به آینه تشبیه دارد / زنگ استعاره از کدورت و اندوه / زنگ و زنگ: جناس تام، در مصراع اول مراد، رنگ سبزرنگ نزدیک به تیره است و در مصراع دوم در معنای غباری که روی آینه را گرفته باشد، آمده است.

۸۳) ۱ ۲ ۳ ۴ تشخیص در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «برای شب و روز ویژگی‌های انسانی آورده است.

گزینه ۳: «خامه (قلم) گریه می‌کند.

گزینه ۴: «اشک ماجرا تعریف می‌کند.

۸۴) ۱ ۲ ۳ ۴ تشبیه: خال روی صورت تو مانند زغی است که در کنار باغی نشسته است. جناس در «باغ و زاغ» دیده می‌شود.

۸۵) ۱ ۲ ۳ ۴ استعاره در بیت آمده در صورت سؤال، از نوع مکنیه است (مهتاب مانند قطره آب تراوش می‌کند). همین نوع استعاره در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ هم آمده است. «کام حرص»، سلام کردن باغ و پیاده رفتن غنچه، قیام کردن سرو، سوار بودن غنچه، ترش‌رویی گردون و خندیدن برق، استعاره‌های مکنیه آمده در گزینه‌ها هستند.

اما در بیت گزینه ۴ «لعل دارای استعاره مصرحه است و از این حیث با بقیه تفاوت دارد.

۸۶) ۱ ۲ ۳ ۴ تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «چشم روزگار» اضافه استعاری (تشخیص) و «مه تابان» استعاره مصرحه از یار

گزینه ۳: «شمع» استعاره از معشوق

گزینه ۴: «جام» استعاره از بوسه

۸۷) ۱ ۲ ۳ ۴ استعاره: سنبله: استعاره از موی یار / آفتاب: استعاره از صورت یار / حیران شدن آسمان استعاره و تشخیص / تشبیه: اشک مانند پروین.

۸۸) ۱ ۲ ۳ ۴ تشبیه: بادبای (اسب) روح، من بادبای روح هستم، من بادبان نوح هستم، تشبیه مضمّر و تفضیل لب معشوق به آب چشمه کوثر گویی که لب یار از چشمه کوثر بهتر است، لاله‌رویان (تشبیه درون واژه‌ای رو به لاله) = پنج مورد

استعاره: لعل استعاره مصرحه از لب، غلتیدن نگاه استعاره مکنیه = دو مورد

یک توضیح: ممکن است پاسخ این سوال گزینه ۳ باشد و شش تشبیه داشته باشیم؛ اینکه وقتی به هر سویی بنگریم گلشن باشد مشکوک به تشبیه است، اما نمی‌توان به‌طور قطع در این باب نظر داد.

۸۹) ۱ ۲ ۳ ۴ در این بیت، سه استعاره مشهود است؛ در حالی که سایر ابیات، دو استعاره دارند.

استعاره‌های گزینه ۱: «گوهر» استعاره از اشک - «دست اشک» و «پای غم»: اضافه استعاری

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «بتان» استعاره از زیبارویان / «خانه» استعاره از دل

گزینه «۳»: «غنچه» استعاره از دهان / «ای نسیم عافیت...»: استعاره مکنیه

گزینه «۴»: «ای خم...»: استعاره مکنیه / «زنجیر» استعاره از شکل ظاهری انگور

۹۰ ۱ ۲ ۳ ۴ برگ گل ← چهره یار، سنبل سیراب ← گیسوی یار، لعل ← لب، حقه لعل ← دهان، گهر ناب ← دندان
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گل سیراب ← چهره یار، سنبل ← گیسوی یار، به یاد آوردن بلبل طبع ← استعاره مکنیه

گزینه ۲: سنبل سیراب ← گیسو، لاله ← چهره یار

گزینه ۴: سرو ← قد بلند یار، گل ← چهره یار، نرگس ← چشم، رنجوری کشیدن غنچه دل‌ها ← استعاره مکنیه

۹۱ ۱ ۲ ۳ ۴ استعاره: غمزه داشتن چشم – تشبیه: تیشه ناز – موازنه: واژگان دو مصراع دوبه‌دو – سجع متوازی یا متوازن دارند – جناس: تیشه و ریشه
بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ تشبیه: کمند مجنون هستی، بلای فرهاد هستی – موازنه: واژگان دو مصراع دوبه‌دو سجع متوازی یا متوازن دارند.

۳ موازنه: واژگان دو مصراع دوبه‌دو سجع متوازی یا متوازن دارند. جناس: جام و جم

۴ کنایه: گل‌های بوستانی خواری‌کشان حسنش هستند، – موازنه: واژگان دو مصراع دوبه‌دو سجع متوازی یا متوازن دارند.

۹۲ ۱ ۲ ۳ ۴ الف تشبیه: گلستان رخ – استعاره: سنبل استعاره از مو، برگ سمن استعاره از چهره – جناس: بر و برگ

ب تشبیه: باغ و بهار طرب، آتش شوق – استعاره: شخصیت‌بخشی به باد خزان – جناس: رزان و خزان

ج تشبیه: آب چو آتش، آتش رخ، آتش‌عذار – استعاره: مه آتش‌عذار استعاره از معشوق، آتش ما استعاره از بی‌تابی ما

د تشبیه: جوی دیده – استعاره: سرو روان استعاره از معشوق – جناس: آن و آب، روان و روان

ه تشبیه: ذره‌وار

۹۳ ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم بیت، این است که عاشق پس از اسیر عشق معشوق شدن، دیگر توان جدا شدن از وی را نخواهد داشت. در سایر ابیات چنین بیان شده است که اگر عاشق توسط معشوق رنجیده شود، از او جدا خواهد شد و به او مقید نخواهد ماند.

۹۴ ۱ ۲ ۳ ۴ در این دوره، لغات مربوط به مذهب و فرهنگ هندوان در شعر رواج یافت.

۹۵ ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی موارد نادرست:

«الف»: کلیم از شاعران قرن یازدهم است؛ نه قرن دهم.

«ب»: بهزاد در دوره شاه اسماعیل نه شاه عباس. – رضا عباسی در دوره شاه عباس نه شاه اسماعیل.

۹۶ ۱ ۲ ۳ ۴ رشحات عین‌الحیات از علی‌بن حسین واعظ کاشفی: عرفان

جامع عباسی از شیخ بهایی: فقه

عالم‌آرای عباسی از اسکندر بیگ ترکمان: تاریخ

۹۷ ۱ ۲ ۳ ۴ مجالس المؤمنین (قاضی نورالله شوشتری) / جامع عباسی (شیخ بهایی) / محاکمة اللغین (امیر علیشیر نوایی) / صدپند (عبید زاکانی)

۹۸ ۱ ۲ ۳ ۴ نثر دیباجة بعضی از کتاب‌ها و منشآت دوره صفوی ممنوع است.

۹۹ ۱ ۲ ۳ ۴ نادرستی‌های موجود در گزینه‌ها: «۱» محبوب القلوب: نثر مصنوع «۳» احسن‌التواریخ نثر بینابین «۴» شرفنامه بدلیسی نثر ساده دارد. دیباجة عیار دانش نیز مصنوع است.

۱۰۰ ۱ ۲ ۳ ۴ به لحاظ تاریخ ادبیاتی راه یافتن لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان مربوط به سبک هندی است و به قرن دهم و یازدهم هجری برمی‌گردد.

۱۰۱ ۱ ۲ ۳ ۴ نثر آثار آمده در صورت سؤال به‌ترتیب در گزینه «۴» آمده است.

شرفنامه بدلیسی ← ساده / محبوب القلوب ← مصنوع / احسن‌التواریخ ← بینابین / داراشکوه ← ساده

۱۰۲ ۱ ۲ ۳ ۴ در بیت گزینه «۱» هیچ‌کدام از ویژگی‌های ادبی سبک هندی مشاهده نمی‌شود، اما در گزینه‌های دیگر اسلوب معادله در ابیات مشهود است.

۱۰۳ ۱ ۲ ۳ ۴ اسکندر بیگ ترکمان کتاب «عالم‌آرای عباسی» را در موضوع تاریخ نوشته است و جامی در «نفحات‌الناس» به شیوه «تذکرة الاولیا» ی عطار، به شرح احوال عرفا و بیان حقایق عرفانی پرداخته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موضوع تاریخ گزیده، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هجری قمری است.

گزینه «۲»: رشحات عین‌الحیات اثر علی‌بن حسین واعظ کاشفی و در مورد عرفان است. حسین واعظ کاشفی نویسنده «انوار سهیلی» است.

گزینه «۳»: مجالس المؤمنین در موضوع زندگی‌نامه نوشته شده است. ضمناً نویسنده «المعجم فی معاییر اشعار العجم» شمس قیس رازی است.

۱۰۴ ۱ ۲ ۳ ۴ در میان آرایه‌های ادبی، در سبک هندی تشبیه، تلمیحات رایج، حسن تعلیل، اسلوب معادله، حس‌آمیزی و تمثیل کاربرد بیشتری دارند

در بیت «ب» فقط تشبیه وجود دارد (لباس مرگ) و از بین آرایه‌های رایج دیگر در سبک هندی هیچ‌کدام در این بیت وجود ندارند. تشبیه هم علاوه بر سبک هندی، در سبک‌های دیگر ادبیات فارسی هم پرکاربرد است و نمی‌شود تنها با اتکا به این آرایه، سبک بیت را هندی دانست. این بیت از عارف قزوینی است که از شاعران دوره مشروطه است. در

بیت «ه» نیز، هیچ‌کدام از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی مشاهده نمی‌شود. بیت از مولاناست و در سبک عراقی جای می‌گیرد.

سه بیت دیگر همگی از صائب تبریزی هستند و ویژگی‌های ادبی سبک هندی را دارند.

تشریح ابیات دیگر:

بیت الف) کاربرد اسلوب معادله: شاعر در مصراع دوم با مثالی، مفهوم موردنظر خود در مصراع اول را به شکل دیگر بیان می‌کند.

بیت ج) شاعر از آرایه حسن تعلیل استفاده کرده است؛ آدم به این دلیل از بهشت بیرون آمد که در بهشت غم وجود نداشت!

بیت د) عبارت «معنی رنگین» در مصراع اول حس‌آمیزی دارد و در هر مصراع یک تشبیه به کار رفته است.

- ۱۰۵) ۱ ۲ ۳ ۴) مضمون بیت گزینۀ «۱» سلب اختیار از شاعر و واگذار کردن تمام نیک و بد هستی به خدا (یا قضا و قدر خداوند) است؛ بنابراین، این بیت بیشتر مرتبط با سبک عراقی است. بیت سرودهٔ سلمان ساوجی، از شاعران سبک عراقی است.
- البته دقت کنید که بایک ویژگی نمی‌توان سبک بیت را به‌طور قطعی تعیین کرد، اما با تشریح سایر گزینه‌ها می‌توانیم از انتخاب این گزینه مطمئن شویم.
- ضمن این‌که سه بیت دیگر، همگی از سروده‌های صائب تبریزی هستند که ویژگی‌های سبک هندی در آنها بارزتر است.
- ویژگی‌های سبک هندی در سایر ابیات:
- گزینۀ «۲»: استفاده از اسلوب معادله که از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی است و نیز ردیف طولانی و خوش‌آهنگ «زردرویی می‌کشد» که از ویژگی‌های اشعار سبک هندی است.
- گزینۀ «۳»: استفاده از تشبیه و اسلوب معادله (آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی)
- گزینۀ «۴»: مضمون‌سازی و بیان مضامین گذشته به شیوهٔ جدید: صائب در این بیت مفهوم آزادی سرو را به شیوه‌ای بدیع، با سرافکنندگی نخل میوه‌دار (نماد وابستگی) مقابل سرو (نماد آزادی) بیان می‌کند. ضمن اینکه برای پایین بودن شاخه‌های نخل هم دلیل ادبی آورده است که حسن تعلیل دارد.
- ۱۰۶) ۱ ۲ ۳ ۴) در این سوال احتمالاً طراح محترم ابیات «الف، ج و د» را بر اساس این دو مفهوم که «سرنوشت و بخت بد تغییرپذیر نیست» هم مفهوم دانسته‌اند؛ اما اولاً بیت «ج» خیلی با مفهوم بخت سیاه و سرنوشت بد هماهنگ نیست (گلی که به چشمهٔ خورشید سر بکشد، هر چه باشد، بدبخت نیست!) و ثانیاً اگر به مفهوم ابیات دقت کنیم، هر پنج بیت، اشتراک‌هایی اساسی با هم دارند که نتیجه می‌گیریم سوال جواب مشخصی ندارد:
- الف) بخت من سیاه بود و با گریهٔ دائمی هم نتوانستم سیاهی بخت خود را علاج کنم، همان‌طور که زاغ پره‌های سیاه دارد و هر چه باران بر او ببارد، پرهایش سپید نمی‌شود.
- ب) مجنون و عاشق، همواره در زنجیر است؛ همان‌طور که موج، جزئی از آب روان است.
- ج) گلی که توسط باغبان تربیت نشده باشد، اگر به خورشید هم برسد باز هم خودرو محسوب می‌شود.
- د) اگر بخت بد باشد، هرچقدر هنر هم داشته باشی، به کار نمی‌آید.
- ه) نصیحت و اندرز بر انسان گران‌جان تأثیری ندارد، همان‌طور که پای خوابیده را با فریاد نمی‌توان بیدار کرد.
- ملاحظه می‌کنید که در همهٔ ابیات، یک امر ذاتی و طبیعی (مانند بخت، گران‌جانی، زنجیر بر پای داشتن و خودرو بودن) وجود دارد که نمی‌توان آن را با تربیت و تلاش، تغییر داد؛ بنابراین، تمامی ابیات دقیقاً هم مفهوم‌اند و تفاوت جزئی هم نمی‌توان در آن‌ها یافت.
- ۱۰۷) ۱ ۲ ۳ ۴) ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی شامل آرایه‌های اسلوب معادله، حسن تعلیل، حس‌آمیزی، تمثیل، اغراق، تلمیح و ... است.
- گزینۀ ۱: دارای تمثیل، مصراع دوم در حکم مصداقی برای مصراع اول است. (عناصر همسان: عشق و آتش، انکار نکردن و پنهان نتوان کردن)
- گزینۀ ۲: دارای حسن تعلیل است؛ شاعر از آنجایی که مشغول به خوردن خون خود (دل) است، نمی‌تواند انگشت ندامت بگذرد.
- گزینۀ ۳: از نگاه برخی این بیت نیز دارای اسلوب معادله است و برخی اساتید گزینۀ ۲ و یا حتی گزینۀ ۴ را به‌عنوان پاسخ صحیح این سوال ذکر کرده‌اند، اما اسلوب معادله این بیت به وضوح درک نمی‌شود و نمی‌توان عناصر همسانی در دو گزینه یافت که معادل هم باشند.
- گزینۀ ۴: استفاده از حس‌آمیزی (جان‌های روشن) و همچنین استفاده از ردیف طولانی و خوش‌آهنگ از ویژگی‌های ادبی این بیت است.
- ۱۰۸) ۱ ۲ ۳ ۴) مفهوم مشترک ابیات: سختی‌های روزگار نصیب افراد بلندمرتبه و والا می‌شود.
- مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: رسم جهان ستم و آسیب است.
- ۱۰۹) ۱ ۲ ۳ ۴) دلیل نادرست بودن سایر گزینه‌ها:
- گزینۀ ۱) نثر این دوره به علت مدح و چاپلوسی از رونق افتاد: از ویژگی‌های ادبی نثر سبک هندی است.
- گزینۀ ۲) منابع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت: از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است.
- گزینۀ ۴) نگارش فرهنگ لغت از ویژگی‌های ادبی نثر هندی است، در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند: از ویژگی‌های ادبی سبک عراقی است.
- ۱۱۰) ۱ ۲ ۳ ۴) در قرن‌های یازدهم و دوازدهم سبک هندی رواج داشت. ویژگی‌های زبانی این سبک در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به‌درستی ذکر شده است. عبارت گزینۀ ۳ از ویژگی‌های فکری شعر سبک هندی است.
- ۱۱۱) ۱ ۲ ۳ ۴) بیت صورت سؤال در پی بیان این نکته است که فروتنی موجب ارزشمندی انسان می‌شود و با تمثیل قطرهٔ آبی که در صدف به مروارید بدل می‌شود این مفهوم را بیان کرده است. در بیت گزینۀ ۱ هم شاعر اعتبار سربلندی را در فروتن بودن می‌داند و در مصراع دوم بیت هم با مثال چشمه و فواره این مفهوم را توضیح می‌دهد.
- تشریح سایر گزینه‌ها:
- گزینۀ «۲»: شاعر با مثال شکستن و چند تکه شدن آینه «خودشکنی» را نفی می‌کند. (مفهوم مقابل بیت صورت سؤال)
- گزینۀ «۳»: شاعر با مثال سرنگون شدن فواره در پی بیان نفی برخواستن و عزم چیزی کردن است.
- گزینۀ «۴»: «به خاک افتادن» در مصراع دوم بیت کنایه از «کشته شدن» است، نه فروتنی. شاعر می‌گوید در عشق باید کشته شد تا به کمال رسید.
- ۱۱۲) ۱ ۲ ۳ ۴) بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینۀ ۲: در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند.
- گزینۀ ۳: بایسنقر میرزا هنرمند و هنردوست بود و در زمان او هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامهٔ فردوسی را به خط خوش نگاشتند.
- گزینۀ ۴: دولتشاه سمرقندی، تذکرهٔ دولتشاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشت.
- ۱۱۳) ۱ ۲ ۳ ۴) اکنون ای یارکان بدین حکمت‌های من که همچون دواخانه‌ای است، خود را بشوید.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- ۱) آوردن تتابع اضافات: آن بانوی عظمی از شوهر رنجیده
- ۲) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان: خاطر خیر خسرو جهانگیر
- ۳) کاربرد وجه وصفی فعل: به دست گرفته
- ۱۱۴) ۱ ۲ ۳ ۴) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در این دوره بسیاری از لغات ادبی قدیم از شعر رخت برپست.

۲) سبک هندی معنی گراست نه صورت‌گرا؛ همچنین این مربوط به ویژگی‌های فکری این سبک است.

۴) از مختصات زبان قدیم مخصوصاً سبک خراسانی، در سبک‌های هندی خبری نیست.

۱۱۵) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن (ب) مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن (مستفعلن فاعولن / مستفعلن فاعولن)

وزن (د) مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن / مستفعلن مفعولن)

وزن الف) مفتعلن مفاعیلن / مفتعلن مفاعیلن

وزن (ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۱۶) ۱ ۲ ۳ ۴ مصراع صورت سؤال و گزینه «۱» هر دو بر وزن مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن است.

۱۱۷) ۱ ۲ ۳ ۴ گو / ه / ر / تا / جم / ک / ذر / دس / ت / گ / دا / أف / تا / د / ام (-U-/-U-/-U-/-U-)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۳»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۱۸) ۱ ۲ ۳ ۴

آن روز	ق یا مت را	بر پای	کُ ند ای زَد
وَق تى د	ل سو دا یی	مى زَف ت	بِ یُس تان ها
مفعول	مفاعیلن	مفعول	مفاعیلن
U - -	- - -U	U - -	- - -U

۱۱۹) ۱ ۲ ۳ ۴ بیت بر وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است که دوری نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن»

گزینه «۲»: «مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن»

گزینه «۴»: «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن»

۱۲۰) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن مصراع صورت سؤال «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است و با گزینه «۴» هماهنگی دارد.

۱۲۱) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن بیت: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

گزینه «۲»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه «۳»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن بیت گزینه «۳»: مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعولن است و دوری به حساب نمی‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن

گزینه «۲»: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

گزینه «۴»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

۱۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن بیت گزینه «۴»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن است که جز اوزان دوری به حساب می‌آید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

گزینه «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن / مستفعلن مفعولن) هم دارای برش هجایی دوگانه است و هم همسان دولختی یا دوری محسوب می‌شود.

۱۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن بیت «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» یا همان «مستفعلن فاعولن مستفعلن فاعولن» است که هم دوری است و هم قابلیت دسته‌بندی هجایی دو گانه را دارد.

۱۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ الف) مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

ج) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

ب) مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

د) مفاعیل فاعلاتن مفاعیلن فعلن

۱۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن - دولختی و دارای دو دسته‌بندی هجایی تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن - دولختی و فاقد دو دسته‌بندی هجایی

گزینه ۳: «مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن - ناهمسان و دارای دو دسته‌بندی هجایی

گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن - همسان تک‌پایه‌ای و فاقد دو دسته‌بندی هجایی

۱۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ بیت گزینه ۱ را می‌توان به دو صورت تقسیم‌بندی کرد اما وزن آن دوری نیست.

ام	رو	ز	چَر	خ	را	ز	م	ه	ما	ث	حی	ی	رست
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
خَر	شی	د	را	ز	غی	ز	ت	رو	یش	ث	غی	ی	رست
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
مفعول				فاعلاتن				مفاعیلن				فاعلن	

یا «مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فعل»

بررسی سایر گزینه‌ها:

سایر ابیات به دو شکل قابل دسته‌بندی هجایی هستند و وزن دوری دارند.

گزینه ۲:

دَر	مَن	ب	د	می	مَن	زَن	د	ش	وَم
-	-	U	U	-	-	-	U	U	-
پَک	جَان	چ	بُ	وَد	مَد	جَا	ن	م	نِی
-	-	U	U	-	-	-	U	U	-
مفعول				فعل				مفعول	

یا «مستفعلن فاعل مستفعلن فعل»

گزینه ۳:

سو	ز	ث	ک	جَا	گی	زَد	دَر	خَر	م	ن	هَر	خَا	می
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-
مُر	غ	ث	ف	رو	نا	یَد	ای	دو	ست	ب	هَر	با	می
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-
مفعول				مفاعیلن				مفعول				مفاعیلن	

یا: «مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن»

گزینه ۴:

با	چَر	خ	گَر	دان	تی	ر	ه	وا	یی
-	-	U	-	-	-	-	U	-	-
دا	زَد	ه	می	ش	قص	د	ج	دا	یی
-	-	U	-	-	-	-	U	-	-
مفعول				فاعلن				مفعول	

یا «مستفعلن فاعل مستفعلن فعل»

(ج) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل
(د) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن / مستفعلن مفعولن مستفعلن فعلن (دوری)
(ه) فعات فاعلاتن فعات فاعلاتن (دوری)

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴

۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴

۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴

۱۰۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۲	۱	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	۴
۱۰۴	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۰۶	۱	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	۳	۴
۱۰۸	۱	۲	۳	۴
۱۰۹	۱	۲	۳	۴
۱۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	۳	۴
۱۲۰	۱	۲	۳	۴
۱۲۱	۱	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	۲	۳	۴
۱۲۳	۱	۲	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	۳	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	۴
۱۲۶	۱	۲	۳	۴
۱۲۷	۱	۲	۳	۴
۱۲۸	۱	۲	۳	۴
۱۲۹	۱	۲	۳	۴